DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 173. SZÁM.
1929 AUGUSZTUS 2. PÉNTEK.

16 FILLÉR

Nyolcvan esztendővel

ezelőtt Debrecen határában zajlott le a magyar szabadságharc utolsó harcos felvonása, mikor is a tenger sokaságu orosz tulerővel szemben Nagy Sándor hadteste felvette a küzdelmet. Utolsó küzdelmek voltak ezek a csaták, melyeket a magyar kétségbeesés végső erőfeszitéssel, a győzelem halvány reménye nélkül küzdött végig, csupán csak magyar becsületből, magyar harci virtusból, hogy hardcsapás nélkül ne adja idegen kézre a magyar földet. Sok és szörnyü napja volt már ennek a nemzetnek, de ezek között a szörnyü napok között mindig emlékezetes marad a debreceni csata előtti hangulatok napja, mert ez a szomoru nap már a világosi fegyverletételnek az előfutára volt. Mindenki tudta, mindenki érezte akkor már, hogy nem huzhatja tovább a roppant tulerővel szemben a nemzet ezt az egyenlőtlen küzdelmet.

A magyar vezérek, tábornokok már nem a taktika és hadi tudomány fegyvereivel állottak harcba, hanem a magyar becsület tiszta és bizony meg kell vallani meggyengült fegyverével.

Még 1849 juniusában bevonultak az első megszálló orosz csapatok Debrecenbe, s itt az ősi városban pogányul megsarcolták a lakosságot, hogy a töröknek is diszére vált volna. Már ekkor érezte mindenki, hogy hiábavaló minden erőlködés, minden küzdelem, mert ekkora és ilyen jól felszerelt haddal szemben az elsigázott megfogyatkozott magyar honvédek nem állhatják győzelmesen a csatát. — Mikor az oroszok kivonultak, bár lélegzethez jutott a város, de reménye már nem volt, hogy ujabb győzelem diadalával ünnepeljen.

És ekkor, ezeknek utána, mikor Görgey utolsó felvonulását kezdte meg Arad felé, akkor szállott Debrecen alá Nagy Sándor tábornok kevés, de fegyelmezett seregével, mely a Görgey főcsapatának a szárnya volt. Augusztus 2-án Debrecen alatt táborozott a Nagy Sándor serege, de ugyanekkor huzódott az oroszok egyik hadtestje is a város alá, ahol aztán ugyanezen nap délutánján eldőlt a szomoru sorsu csata, a tulerő megverte a magyar honvédeket és győzelmesen Arad felé szoritotta a kisded csapatot.

Megvert csaták nyomában mindig ott van az elégedetlenség és a debreceni csatában a számra, felszerelésre gyengébb honvéd sereg sulyos vereséget szenvedett és a csatatéren bizony sürün feküdtek az orosz elesettek között a magyar honvédek, Nagy Sándor hős tábornok honvédjei. De ez a csata is, bár a honvédek megveretésével végződött, mégis a magyar fegyverek diadaláról beszél nyolcvan esztendőknek utána is és most, mikor ünnepi lélekkel hajtunk fejet és zászlót az elesett hősök előtt, a magyar fegyverek diadalát és a magyar lelkek dicsőséges küzdelmét ünnepeljük. A csata elveszhetett, de az erkölcsi siker, de a küzdelem hősi volta mégis a magyar seregnek jutott osztályrészül. Becsületből küzdött a sereg és ezt a becsületet a legyőzetés után is tisztán, nemesen őrizte meg.

Ma, mikor nyolcvan esztendőnek emléket ujitó dicsőségén keresztül nézzük a honvéd emléket és üljük a mult idők dicsőségének diadalát, most mikor uj honvéd sirok között koszoruzzuk meg a mult honvédeinek sirját, a mi megvert és százszor letiport, erőszakkal megcsufolt nemzeti büszkeségünk ujra feltámadva hirdeti és harsogja a világ fülébe: legyőzött csaták után is áll a nemzet és hirdeti hogy az erőszak diadala nem diadal, hogy a tulerő győzelme nem győzelem, mert megalázott voltunkban is érezzük, tudjuk diadalmas küldetésünk szent hivatását, melyre mégis csak felvirul egyszer a jövő győzelme.

Nyolcvan esztendő ködén keresztül megelevenednek a negyvennyolcas honvédek sirja és ezekből a sirokból uj magyar becsület, uj kitartás és lelkes harci készség támad a mult idők eltiport diadalának és győzelmének visszaállitására és a csatákban elhullott magyar zászlók ismételt felemelésére.

Magyarországon nem volt „vörös nap"

A kommunisták Magyarországon meg sem kisérelték a rend megbontását, csupán egy kisebb bányatelepen tört ki sztrájk. — Európaszerte nem volt komolyabb rendzavarás, sőt Londonban derültségbe fulladt a vörösnap.

Budapest, augusztus 1. Hivatalosan jelentik: Augusztus elseje ugy a fővárosban, mint a vidéken teljes rendben és

teljes csendben mult el. Sehol semmi kisérlet nem történt a rend megzavarására.

A budapesti gyárakban mindenütt folyt a munka. A kommunisták által tervezett egy órai munkaszünet sehol sem következett be. Minden munkás résztvett a munkában.

A salgótarjáni bányamedencében, a bagjasaljai bányatelepen 350 munkás lépett sztrájkba.

A sztrájk okául nem az augusztus elsejét, hanem a betegsegélyző pénzek alacsony voltát, továbbá két bányamunkás elbocsátását jelölték meg. Valószinü azonban, hogy ez a sztrájk kommunista eredetü és az okok csak az eredeti cél szolgálatára irányulnak.

A salgótarjáni ipartelepen a munkások mindnyájan munkában töltötték a napot. Az ország több bányatelepén, valamint az ipartelepeken a beérkezett jelentések szerint rendben és nyugodtan folyt le a munka.

Londonban kovács fürészelte le az autóbuszhoz láncolt kommunistákat.

London, augusztus 1. Nemcsak a fővárosban, hanem a vidéki városokban is nagy készületeket tett a rendőrség, hogy csirájában fojtson el minden kommunista megmozdulást augusztus elsejére. Tegnap este Londonban izgalmas eset történt. Egy autóbusz tetején hét kommunista összeláncolta egymást, megláncolt kezüket magasra emelték és mindegyikük vörös zászlót lengetett. Amint az autóbusz a főutvonalon robogott, nagy népsokaság nézte a kiabáló, megláncolt kommunistákat. Végre is a rendőrök megállitották az autóbuszt és leszedték róla a hét tüntető kommunistát.

London, augusztus 1. Jelentettük már, hogy néhány kommunista, — férfiak és nők — összeláncolta magát és igy tüntetett tegnap egy autóbuszon

Ez a jelenet óriási derültséget keltett.

A társaság kibontotta a kommunista lobogót és forradalmi dalokat énekelt. A kalauz rendőrt hivott, de

A Nagy Sándor-halom.
Az emlékmü felirása: E halomról vezényelte Nagy Sándor József honvédtábornok 1848 augusztus 2-án a szabadságért hősi elszántsággal küzdött honvéd-csapatot a tizszerte nagyobb orosz haderővel szemben. A csata elveszett, de hős honvédeink emléke örökké élni fog. — Ez emléket emelte Debrecen sz. kir. város törvényhatósága 1899 augusztus 2-án.

A debreceni csata emléke a Hősök temetőjében.
Haldokló kőoroszlán, mely a dicső szabadságharc bukását jelzi.

nem tudta eltávolitani a leláncolt kommunistákat. Végül is az autóbuszt a Scotland Yardra kellett vezetni, ahol

egy előhivott kovács lefürészelte a láncokat.

A kommunistákat, miután igazolták magukat, elbocsátották.

Franciaországban tömeges letartóztatásokkal vették elejét a kommunista zavargásoknak.

Páris, aug. 1. A tegnapi nap folyamán Párisban mintegy 40 kommunista vezért tartóztattak le. — Negyvennyolc külföldi alattvalót, a kiket kommunista tüntetések szervezésén értek, a határra toloncoltak.

Éjjel 12 órakor életbelépett a rádió készültség. A csendőr- és rendőrjáratok cirkálni kezdtek az utcákon, a külvárosokat és munkásnegyedeket katonaság szállotta meg. Szürkületkor a gyárakat, középületeket és a fontosabb stratégiai pontokat is csendőrség szállta meg. — Mindenütt gépfegyverek állanak s hatalmas teherautók szállitják a rendőrlegénységet a kijelölt helyekre.

Az éjszaka folyamán a Rue Nationale egyik szállodájának kapualjában 31 gyujtózsinórt és 19 dinamittöltényt találtak. A rendőrség véleménye szerint a töltényeket és a gyujtózsinórokat olyasvalaki tehette le a kapualjba, akinek a rendőrség már nyomában volt és aki attól félt, hogy letartóztatásánál megtalálják nála a robbanó anyagot.

A vidéki városokban szintén folytatódtak a tömeges kommunista letartóztatások. St. Etienne városában egyedül 30 kommunistát börtönöztek be. Valamennyi nagyobb vidéki városban rádiókészültség van. Marseillesben, Toulonban, Nancyban és Lilleben egyaránt megtörtént minden intézkedés az esetleges zavargások könyörtelen elfojtására.

Páris, aug. 1. A francia nagy vidéki városokban a rendőrség minden szükséges intézkedést megtett a rend fenntartására. Különösen Nancyban erősitették meg a helyőrséget; itt történt ugyanis az elmult héten, hogy a kommunisták rohammal akarták elfoglalni a fogházat, hogy a foglyokat kiszabaditsák. — Marseilleben, Lilleben, Strassbourgban és Toulonban, a kommunisták főbb központjaiban különösen szigoru intézkedéseket léptettek életbe. St. Etienneben 30 kommunistát tartóztattak le. Egy házkutatás során a faliszekrényben elrejtőzve egy gimnáziumi tanárra bukkantak, kit kommunista tevékenysége miatt már két év óta kerestek.

Házkutatások és letartóztatások Romániában és Erdélyben.

Bukarest, aug. 1. Bukarestben mára virradó éjjel több házkutatást foganatositott a rendőrség, amelynek során 42 embert letartóztatott. A letartóztatottak valamennyien az egységes kommunista szervezet tagjai voltak.

Brassói jelentés szerint Erdély valamennyi városában a rendőrség a legmesszebbmenő előkészületeket tette az augusztus elsejei zavargások megakadályozására. Brassóban, Kolozsvárt és Nagyváradon mindössze néhány házkutatás és letartóztatás történt és a rendőrség reméli, hogy sehol sem fognak különösebb zavargások történni.

Arad, aug. 1. Aradon a rendőrség minden óvintézkedést megtett az esetleges zavargások elháritására. Tegnap a rendőrkapitányságra idézték az aradi kommunista csoport vezetőit és egy nyilatkozatot akartak velük aláiratni, melyben garanciát vállaltak arra, hogy augusztus elsején nem rendeznek semmiféle tüntetést. A kommunisták gondolkozási időt kértek, majd kijelentették, hogy nem hajlandók aláirni a nyilatkozatot.

Temesvár, aug. 1. Az állambiztonsági hivatal és a rendőrség tegnap és mára virradó éjjel általános razziát és több házkutatást tartott. A házkutatások során több iratot foglaltak le és néhány letartóztatást is eszközöltek. Egyik házkutatás alkalmával egy kommunista képeslapot találtak 16 oldal terjedelemben, Vörös Lobogó cimmel. A lap „Vörös kiáltvány" cimmel vezércikkben szólitja fel a munkásságot az aug. elsejei tüntetésekre. A rendőrség értesült arról, hogy a kommunisták a város több helyén kisebb összejöveteleket terveznek. Ezeket természetesen nem fogja engedélyezni.

Kommunista hadirokantak felvonulása Bécsben.

Bécs, aug. 1. A mai nap délután háromig teljesen nyugodtan telt el Bécsben. Délelőttre csak egy kommunista hadirokkant gyülés volt kitüzve, amely minden zavar nélkül folyt le. A hadirokkantak gyülésén körülbelül 150—180 ember vett részt. Nagy transzparenseket vittek a résztvevők, különféle feliratokkal.

A rendőrség erősen koncentrálva volt. A hadirokkantak a gyülés után apró csoportokba verődtek és végigvonultak a Meidlingban, Bécs egyik külvárosában. A felvonulás zavar nélkül folyt le. A helyzet teljesen nyugodt.

Prágában letartóztatták a Vörös Szövetség főtitkárát.

Prága, aug. 1. Az augusztus elseje Prágában nyugodtan telt el. Orluban, ahol a vásárosok üzleteiket látták veszélyeztetve, becsukták azokat. Hasonló esetek történtek Pilsenben, Ausligben és a Mülschau melletti Hermannwaldeban. Más rendzavarás nemtörtént. Az éjjel a rendőrség Prágában és több vidéki városban számos kommunista vezetőt őrizetbe vett.

Prágában letartóztatták Urbán József tanárt, a Vörös Szövetség főtitkárát és Wegstein titkárt. Ez idő szerint hat kommunista képviselő van letartóztatásban. A rendőrség még mindig nem tudja megtalálni azt a titkos nyomdát, ahol a titkos kommunista lapokat előállitották. A hatóság betiltotta a kommunisták ostrau i és preraui organumait is, ugy, hogy már egyáltalában nincs lapjuk.

Svájcban.

Bern, aug. 1. Bázelben a kommunisták titokban próbáltak tüntetni, de a katonaság és rendőrség karhatalommal szétoszlatta őket. Néhány ismert komunista vezetőt letartóztattak.

China vasbor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Debrecenbe nem értek el a kommunista izgatások

Teljes csöndben telt el Debrecenben augusztus elseje. — Nagy razziát tartott a rendőrség.

A bolseviki propaganda világszerte nagy előkészületeket tett, hogy augusztus elsején a kommunisták tüntetéseket rendezzenek. A kommunista propagandának megfelelően a debreceni rendőrség is nagyszabásu intézkedéseket tett, hogy a rendet minden körülmények között fenntartsa. Az óvintézkedések azonban szinte felesleges eknek bizonyultak, hiszen Debrecenben nincsenek kommunisták, vagy ha vannak is, oly csekély számban, hogy nem képesek egyáltalában rendzavarásra. Azonkivül agitátor sem érkezett Debrecenbe.

Ennek dacára a debreceni rendőrség nagyszabásu intézkedéseket tett, hogy még a csirájában elfojtson minden esetleges rendbontási kisérletet. Julius 31-én éjszaka az egész rendőrség permanenciában volt és csoportokra oszolva razziát tartottak a város területén, de főleg azokon a helyeken, ahol netalán felüthették volna a fejüket a rendbontó elemek. A razzia azonban sehol sem talált a legcsekélyebb nyomot sem arra vonatkozólag, hogy valami rendbontás készült volna. — Debrecenben nincs mitől tartani, mert a debreceni józan munkásság már régen nem hisz az uszitóknak és régen kiábrándult a kommunizmusból. Ilyenformán természetesen a legnagyobb nyugalomban telt el Debrecenben augusztus elseje.

Kiépitik a Miskolc-Nyiregyháza-Debrecen közötti autóutat

Ujabb 1200 kilométernyi ut épitésére irnak ki pályázatot augusztus 15-én.

A budapest-pécsi és a budapest-siófoki utépitési munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy az utóbbiak hamarosan befejeződnek és az ujonnan épitett utak a közeljövőben már átadhatók a forgalomnak. E 250 kilométernyi ut épitése, mint azt a már megirtuk, csupán első etapja a kereskedelmi kormány utépitési programjának, amelynek végrehajtásával nemcsak az áruszállitást akarják megkönnyiteni, hanem Magyarországot is bekapcsolni az európai autóforgalomba.

Az utépitési program további keresztülviteleképen augusztus 15-ikén ujabb 1200 km-nyi utépitésre irnak ki pályázatot. Igy állandó burkolattal látják el a budapest—szegedi, budapest—nyiregyházai s a mikscol—nyiregyháza—debreceni vonalat, a budapesti—miskolc—sátoraljaujhelyi, a budapest—szekszárdi, a győr—soproni és a győr—hegyeshalmi főutvonalakat és ezzel egyidejüen kijavitják, illetőleg ujjáépitik a főutvonalakból kiágazó mellékutakat is.

Ma délelőtt Forster Gyula helyettes államtitkár a kereskedelmi minisztérium ut- és magasépitési osztályának vezetőjével tárgyalt Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter az utépitési program második részének lebonyolitásáról és az ujabb pályázat kiirásáról. Az épitési munkálatokat nyomban a pályázatok elbirálása után megfogják kezdeni.

Ilyenformán tehát a közeljövőben ismét igen jelentős munkaalkalmakra van kilátás, ami bizonyára további jótékony hatással lesz a gazdasági életre.

SCOTUS VIATOR ELÉGEDETLEN A KISEBBSÉGEK HELYZETÉVEL.

Kolozsvárról jelentik: Seton Watson angol tanár, akit Scotus Viator néven ismernek, erdélyi tanulmányutján Kolozsvárra érkezett és egy újságiró kérdésére kijelentette, hogy a kisebbségek helyzetével egyáltalában nincs megelégedve.

Szerinte a kisebbségi kérdés általános európai rendezésére volna szükség. Az angol publicista elmondotta, hogy Anglia az utóbbi időben fokozottan érdeklődik a magyar kultúrális viszonyok iránt. Jövőre ő is feltétlenül ellátogat Budapestre.

SZEGEDEN A SZOCIALISTÁK AUGUSZTUS HÓ ELSEJÉN PETŐFI-ÜNNEPET AKARTAK RENDEZNI.

Szeged, augusztus 1. A városban nyugalom van, eddig egyetlen előállitás sem történt.

Szeged, augusztus 1. A szociáldemokratapárt Petőfi Sándor halálának 80-ik évfordulóján emlékünnepélyt akart rendezni. A szegedi rendőrség az ünnepélyt nem engedélyezte s a betiltó végzést azzal indokolta, hogy a kommunisták mozgolódása sok és körültekintő munkát igényel és igy a rendőrségnek nincs módjában az ünnepélyt teljes eredményében biztositani.

Nikkelez, ezüstöz, minden szinre galvanizál

Földvári, Széchényi-u. 55.

Telefonokat, villamosberendezéseket, 30 év óta készit, javit, teljes garancia mellett.

üzlethelyiség

Csapó-u. 5. sz. alatt kiadó.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra folyósit a

Mandel Ernő Banküzlet Rt., Ferenc József út 70.

A debreceni csatában elesett 112 honvéd siremléke a Hősök temetőjében.

A siremléken a következő felirás áll: „A honvédek, névtelen félistenek nyugosznak itt, akik hősies vitézséggel küzdöttek a magyar hazáért, ennek szabadságáért és a nemzeti függetlenségért. Elvérzettek, dicsően harcolva a debreceni csatában 1849 augusztus 2-án. Legyen emlékük örök! Eszméik győzelmében érjék el mielőbb a feltámadást. — Emeltetett 1885 március 15-én.

A Tuka-pőr koronatanuja a felvidék forradalmasitásának katonai terveiről tud

Mráz Mihály közkatonát halálos fenyegetésekkel kényszeritették arra, hogy a vizsgálat során terhelő vallomást tegyen.

Terebessy elnök ezután Tomanek Flóris tót néppárti képviselő tanukihallgatását kezdi meg. Tomanek a vádirat szerint csomagokat szállitott Bécsbe, amelyeket Tukától kapott és amelyekben államellenes iratok voltak. A tanu kijelenti, hogy nem tudta, mi van a csomagokban, mert ha sejtette volna, nem vitte volna el Bécsbe.

— Egy alkalommal együtt voltam Tukával Bécsben, — folytatta ezután a tanu.

— Elmentünk a szovjetkövetségre is,

de ez a látogatás nem titokban történt, hanem nyiltan. A követségen mindenféle ártalmatlan dolgokról beszéltünk. Amikor eljöttünk a követségről, mondtam Tukának, hogy nagyon gyanusak az emberek, akiket a szovjetkövetségen láttunk. Tuka erre irónikusan nevetni kezdett. Egy alkalommal Radics Istvánnal is találkoztunk Bécsben, aki figyelmeztetett, hogy vigyázzunk, mert Tuka nem száz ember és nagyon veszélyes. Amikor megkérdeztem Radicstól, hogy mit ért ezalatt, Radics csak annyit mondott: sapienti sat, az okos érti.

Tomanek ezután elmondta, hogy ő a tót néppárt pénztárosa volt.

A néppárt sohasem adott pénzt a Rodobrana céljaira.

Tomanek vallomása során elmondotta, hogy Tukával először a forradalom után találkozott Pozsonyban a jezsuita kolostor előtt. Bizalmatlan volt iránta és nem tetszett neki az sem, hogy később Tuka a néppárt főtitkára lett. Azt sohasem közölte vele Tuka, hogy mi van a csomagokban, amiket vele küldött Bécsbe. Amig a tanu volt a tót néppárt pénztárosa, addig a párt kasszája mindig üres volt. Tukánál ellenben mindig volt pénz.

Az elnök most figyelmeztette a tanut, hogy Ivánka képviselőnek azt mondta, hogy „Tuka Magyarország javára dolgozik."

— Ilyesmit nem mondtam, — hogy ez volt a benyomásom, jegyzi meg a tanu, — de lehet

Tomanek most izgatottan cáfolja Mach vádlottnak azt az állitását, hogy nem Tuka, hanem ő, a tanu alapitotta a bécsi titkos irodát.

Tomanek vallomása ezzel véget ért és a vádlottak és a védők kérdései következtek.

Tuka és Tomanek vivtak ezután párbarcot egymással és a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a két volt néppárti képviselő szóharcát. Igen érdekes része volt a vitának, amikor Tuka elmondotta, hogy

hogyan tettek tisztelgő látogatást ő és Tomanek a bécsi szovjetkövetségen az Oroszországból visszatért horvát Radics István ajánlatára.

Tuka kihallgatásának befejejeztével az ügyész a megesketést kérte, a védők ellenezték. A biróság a megesketést felfüggesztette. Tomaneket holnapra ujból beidézik és akkor határoznak a megesketés kérdésében.

Rövid szünet után, negyed kettőkor nyitotta meg az elnök ujra a főtárgyalást és

sor került a per koronatanujának kihallgatására.

Belánszky Károly losonci polgármester, volt császári és királyi tüzérkapitány áll vigyázz állásban az elnöki emelvény előtt. Elmondja, hogy a forradalom után lépett be a cseh hadseregbe, Tukának rokona s Tuka a néppárt titkári állását is felajánlotta neki. Tukával több izben beszélgetett a Felvidék helyzetéről és ekkor Tuka kijelentette, hogy három ut lehetséges az autonómia kivivására: vagy parlamenti többség utján, vagy külföldi propagandával, vagy pedig a felvidék forradalmosítása utján Tuka az utolsó megoldást tartotta legjobbnak..

Meg is bizta a tanut, hogy dolgozzon ki pontos katonai tervet a felvidék forradalmosítására, a tót városok megszállására, az autonómisták felfegyverzésére s arra, hogy a Csehés Morvaországból érkező kormánycsapatokat hogyan lehetne legjobban feltartóztatni.

A tanu, aki katonai akadémiát végzett, nem találta helyesnek ezt a gondolatot, mert szerinte a forradalmi erők gyengék lettek volnak az állami haderőkkel szemben Hogy mégis Tuka kedvében járjon, kidolgozott egy ilyen tervet.

Tuka a magyar hadsereget is be akarta vonni és igy akarta feltartóztatni a cseh és morva hadsereget.

Elmondta a tanu, hogy egyszer felkereste őt egy Lockhardt nevü angol ujságiró, aki megkérdezte tőle, hogy készen vannak-e már a forradalomra és hogy van-e már fegyverük. A tanu kitérő választ adott az ujságirónak, akiről később tudta meg, hogy a magyar kormány fizetett ügynöke. — Tuka megbizta a tanut, hogy a katonai forradalom élére helyettest is szerezzen arra az esetre, ha a tanu akadályozva lenne. A tanu ekkor Pozsonyban találkozott Kovács alezredessel, aki a kadettiskolában tanára volt s akit megbizható embernek tartott. Tukánál Kovács alezredest ajánlotta helyettesül.

A Hősök temetőjében békében pihennek a szabadságharc hősei mellett a világháboru elesett hősei.

VILÁGVÁROSOKBAN IS A
Talpba vésett gyári árak!
FOR-EVER
THE FOREVER SHOE
Talpba vésett gyári árak!
CIPŐ CSAK VEZET
BENYÁTSNÁL

POINCARÉ ÁLLAPOTA.

Páris, aug. 1. Poincaré egészségi állapotáról ma este 7 óra 40 perckor orvosi véleményt adtak ki, a mely szerint a beteg hőmérséklete az esti órákban 37 és fél C. érverése 80. A beteg jól töltötte a napot.

Kertiernyő, kertiasztal
kertiszék, nyugágyak, strandnapernyők, utazási kazetták
jutányosan kaphatók
Antalfy sportüzletében, Szent Anna ucca és Bathyányi u. sarok.

Eszenyi-féle, jégben hűtött görög és sárga fajdinnye legolcsóbban Pálffynál, Kossuth ucca 7. szám

Tíz perces beszélgetés Bethlen miniszterelnök Grenoble-ból hazaérkezett jogász-fiával

Nagykanizsa, julius 30. Nagykanizsán már annyira ismerös a Bp. 14.320 rendszámu Austró-Daimler gépkocsi, hogy amikor valamely kanizsai üzlet előtt megáll, — mindenki tisztában van vele, hogy az inkei kuria előkelő lakóinak valamelyike vásárol Nagykanizsán. Mióta ugyanis Magyarország miniszterelnöke a Nagykanizsa szomszédságában elterülő *Inkén* tölti el néhány heti szabadságát, szükségleteit a nagykanizsai üzletekből szerzi be egész háztartása számára. Az ország miniszterelnöke, ha bevásárol, nemcsak megrendeléseit eszközli és gondosan érdeklődik az áru minősége és ára felől, hanem *a kereskedő üzletmenete, viszonyai iránt is tudakozódik. Bethlen* István gróf miniszterelnök ilyenkor is érdeklődik a lakosság és az emberek sorsa, élete és körülményei felől és látszólagos kicsi megfigyeléseiből vonja le a maga számára a következtetéseket, melyek nem egy mélyenjáró intézkedéseknél sulyosan latba estek.

Ma is az ismert elegáns Austro áll meg az egyik főuti üzlet előtt, a városháza kapuja mellett. A miniszterelnök erdélyi tipusu alakja helyett azonban kisportolt testü, elegáns, könny nyári ruhaju fiatalember ugrik ki fürgén a gépkocsi volánja mellől. Az első pillanatra meglátszik a Bethlennek jellegzetes arca. Néhány lépéssel már is az üzletben terem, ahol a cég főnöke és az egész személyzet megkülönböztetett tisztelettel sietnek eléje. Ugylátszik ismerik az előkelő fiatalembert, akinek egész külsején meglátszik az arisztokrata. Szemünk nem csalódott: ifj. *Bethlen Gábor*, a miniszterelnök fia, aki Inkéről bejött vásárolni Nagykanizsára. És miközben megrendeléseit eszközli, rövid beszélgetést folytatunk vele.

Bethlen Gábor gróf beszédében, modorában, uri voltában ugyanaz a közvetlen, meleg tónusu magyar mágnás — mint édesatyja. Még szemeiből is, mintha Erdély busuló szava törne elő.

Beszélgetésünk rövid, mindössze tiz percig tartott, de ez a beszélgetés is elég volt arra, hogy nemes fotografiát nyerjünk Bethlen István gróf fiának egyéniségéről.

Megtudjuk tőle, hogy három napja érkezett meg a franciaországi Grenoble városból, mely egyetem jogi fakultásának szorgalmas látogatója, mert Bethlen Gábor gróf a jogi pályára készül.

Kívüle még néhány magyar jogász van kint.

— Hogy mit tartanak felőlünk, s hogyan viselkednek velünk szemben a franciák? — ismétli kérdésünket.

— Velünk is csak ugy viselkednek, mint a többi hallgatókkal. Mit tartanak felőlünk? Nagyon kis pont vagyunk mi ott künn a franciáknak, akik nem igen vesznek tudomást arról hogy a térképen is létezünk.

Majd elmondja, hogy Svájcon át érkezett vissza és mindenütt a legnagyobb udvariassággal voltak a határon a hivatalos közegek.

A nyári vakációi Inkén tölti, de néhány napot Budapestre megy.

Hétfőn Görgey István országgyülési képviselő járt, mint magánember az inkei kúrián, ma Kállay Tamás ment ki a kormányelnökhöz. A miniszterelnök most hosszabb időn át Inkén marad.

Hír volt arról, hogy Gömbös Gyula honvédelmi államtiatkár is kimegy referálni. De ezt a hírt a fiatal Bethlen gróf megcáfolja. Gömbös Gyula felesége nagyon beteg — mondja —, ő most nem igen hagyhatja el Budapestet.

Az üzlet személyzete eközben bozorkányos fürgeséggel csomagolja a rendeléseket. Minden künn van már a gépkocsin. A vezető kérdően néz a fiatal urára. Egy mosoly, egy kézszorítás, néhány udvarias búcsúszó és ifj. Bethlen gróf már ott ül a volán mellett, a már induló gépen, melynek konturjai csakhamar elvesznek az országút porködében.

(B. R.)

A szovjet tárgyal - de közben mozgósit

Katonai zendülés a szovjet hadseregben. —

London, augusztus 1. Két szovjetezred, — mint a Daily Mail jelenti — Vladivosztoktól északra

fellázadt, elfoglalt egy páncélvonatot és elvágta a vasúti vonalat.

Több vöröskatona állítása szerint a szovjethadsereg teljesen fejetlen és a kormány nem mer nagyobb csapattömegeket összevonni a cseka ellenőrzése nélkül.

London, augusztus 1. Rigából jelentik a lapok, hogy a szovjet katonai hatóságok

elrendellék a vöröshadsereg Keletszibériában lakó összes tartalékos tisztjeinek, továbbá az ugyanott lakó 1902. és 1903. korosztálybeli tartalékos legénységek és altisztek mozgósitását.

A Reiter iroda nankingi jelentése szerint

tegnap Mandzsuli vasúti állomáson előzetes konferenciát tartottak az orosz-kinai konfliktus elintézésére.

A szovjetkormány a charbini szovjetfőkonzul, Kinát pedig a charbini kinai megbizott képviselte. A konferencia tulajdonképpen az oroszkinai tárgyalások helyéről és idejéről tanácskozott.

A Zeppelin elindult Amerikába

Az éjszaka a léghajó Gibraltár felé közeledett. — Izgalom egy állitólagos potya-utas miatt.

Friedrichshafen, augusztus 1. Hajnali három óra 15 perekor hoztak ki a csarnokból a Graf Zeppelint és három óra 20 perekor simán sikerült az amerikai repülés startja. Már éjfélkor talpon volt egész Friedrichshafen, mindenki sietett a léghajóhangár felé, éjjeli két órakor megszámlálhatatlan tömeg hullámzott a repülőtéren. Fél háromórára járt az idő, mikor a hajóstisztek próbaképpen megindították a motorokat.

Az utasok automobilon jöttek ki a léghajócsarnokhoz. Sietett mindenki és lázas izgalomban volt, hogy le ne késse az indulást. A Pierece-házaspár nem jött el és kivüle még egy utas hiányzott, egy Channing nevü ur, aki Bernben váltotta meg jegyét a Zeppelinre.

Az időjárás rendkivül kedvez. Szélcsönd van, felhőtlen, csillagos az ég. Reggeli két óra 40 perekor elhangzik az első vezényszó:

— Legénység a fedélzetre!

Szempillantás alatt mindenki a helyén van. Homokzsákokat emelnek be, más sulyokat a gondola oldalára erősitenek kiegyensulyozás céljából.

2 óra 45 perc. Most szállanak be az utasok. Néhány perccel három óra előtt érkezik dr Eckener és átveszi a parancsnokságot. Most kinyitják a léghajócsarnok nyugati kapuját és kivonszolják a Zeppelint. Már mindenki elfoglalta a maga helyét, az utasok a kabinokban vannak, mikor

May Wong kinai filmszinésznő kétségbeesetten követeli, hogy őt is vigyék Amerikába. Felugrik a hajóhidra,

belekapaszkodik a gondolába és nem akarja megérteni, hogy miért nem veszik fel, holott utasként jelentkezett.

Utolsónak dr Eckener száll a fedélzetre. 3 óra 15 perckor lassan megmozdul a Graf Zeppelin. Egyszerre csak hallatszik a vezényszó:

— Állj!

A léghajócsarnok személyzete és a Zeppelin-müvek vezetősége ijedten rohan a mozgásban levő léghajóhoz és már hire fut, hogy

potyautas van a Graf Zeppelinen.

Szájról-szájra adják tovább, hogy a léghajócsarnok egy kikötő munkása látta, amint az induláskor egy férfi, amidőn a léghajót kivontatták, felkapaszkodott a hátsó korláton. Nagy izgalom támadt a fedélzeten, minden zegzugot átkutattak, de senki hivatlant nem találtak. Eckener tehát kiadta a parancsot a startra.

3 óra 30 perekor már az összes motorok bugtak és néhány pere múltán a rengeteg néző ujjongása között lassan emelkedett a magasba a Graf Zeppelin. — Az összes fényszórók müködésben voltak, megvilágitották a léghajót, de csak percekig, mert hamar eltünt a nézők szeme elől.

Marseilles, augusztus 1. Havas. A marsaillesi drótnélküli táviró állomás a Dalny gőzöstől értesitést kapott, amely szerint a gőzhajó délután 3 órakor látta a Graf Zeppelint. A léghajó dél felé haladt körülbelül 400 méter magasságban. Ahol a gőzös találkozott a léghajóval, Marseilles és a közelében levő szigetek között volt.

A NŐKET IDEGESITI AZ ERŐS SZÉL

Newyorkból jelentik a késő éjszakai órákban, hogy Franz Nicolson amerikai ujságiró, aki az egyik hatalmas amerikai ügynökséget tudósitja, vállalatának táviratot küldött, amelyben beszámol eddigi benyomásáról. Azt jelenti, hogy az Óceán felett erős ellenszél van, amely a nőket nagyon idegesiti. Amikor a léghajó Franciaország fölé ért, az utasok bridge játszmába fogtak. A Graf Zeppelin jelenleg lassan Gibraltár felé közeleg.

ELSIMULT A PLSZ. BOTRÁNYA.

Elhatározták, hogy a legközelebbi közgyülés dönt a létszámemelés kérdéséről és azt a határozatot mindenki köteles elfogadni. Az elnökség visszavonta a lemondását.

Budapest, augusztus 1. A PLSZ. ma este foglalkozott ismételten egyrészt az elnökség lemondásának kérdésével másrészt pedig az első osztályú liga kibővitésének, sokat emlegetett kérdésével. Az elnökség kimondotta, hogy egy legközelebbi időpontban újból összehivja a közgyülést és ez elé terjeszti ismételten az első osztályú liga kibővitésének sokat emlegetett kérdését határozatilag kimond, annak mindenki aláveti magát. Az elnökség egyben visszavonta a múltkori lemondását.

A KULTUSZMINISZTER ZÁR ALÁ VETTE A SZATMÁRI SZÉKESKÁPTALAN MAGYARORSZÁGI JAVAIT.

Budapest, aug. 1. Kiebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyarországi katholikus egyházjavadalmak felett vagyonfelügyelői hatáskörében a **szatmári székeskáptalan javadalmához tartozó magyarországi összes ingatlan javait és ennek tartozékainak zár alá vételét elrendelte** és vagyonkezelő zárgondnokká **Mészáros** István dr címzetes apát miniszteri tanácsost kinevezte.

SZEPESS BÉLA LETT AZ ELSŐ A GERELYVETÉSBEN, A NÉMET NEMZETKÖZI VERSENYEN.

Düsseldorf, augusztus 1. A nemzetközi atletikai versenynek az időjárás ma sem kedvezett és igy a látogatottság igen gyér volt, cca öt ezer néző. A gerelyt ismét Szepess tarolta le, a tegnapinál gyengébb eredménnyel. — Gerelyvetésben első Szepess Béla 61.15 méter, második Schnackerls Köln, 58.96 méter, harmadik Hoffmeister 58,23 méter.

HOTEL AUGUSZT
ABBAZIA
Központi fekvés. — Kurpark. Strandfürdő. Hajóállomás tőszomszédságában. Magyar konyha, magyar vendéglős.

A MÉRNÖKÖK ÁLLÁSFOGLALÁSA A MÉRNÖKI MUNKÁRA VONATKOZÓ RENDELET ÜGYÉBEN.

Budapest, augusztus 1. A mérnöki egyesületek képviselői és a Budapesti Mérnöki Kamara választmányi tagjai csütörök délután a mérnöki kamara székházában együttes értekezletet tartottak, amelyen egyhangu határozati javaslattal állást foglaltak a kereskedelmi miniszternek a mérnöki munkák fentartására vonatkozó rendelet tervezete ügyében.

Az elnök üdvözölte a mérnöki testület megjelent képviselőit, — majd Thoma Frigyes kamarai titkár előterjesztette a következő határozati javaslatot:

A magyar mérnöki kar erkölcsi felelősségének teljes tudatában közérdekből a nemzeti termelés szinvonalának és versenyképességének folytatólagos fejlődése, a termelési mennyiség és minőség javitása, a szükségletek minél gazdaságosabb kielégitése, a magyar ipari tremelésnek a külföldtől, illetve a külföldi munkától való függetlenitése, az állam és társadalom által az illeték növelésére, a hozott áldozatok legjobb gyümölcsöztetése, a fogyasztóknak a hozzá nem értők kártérítésétől való megóvása és nem utolsó sorban a közbiztonság fokozott védelme érdekében feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a mérnöki kar teljesitményéről törvénybe foglalt azon rendelkezés alapján, amely felhatalmazza a miniszter urat, hogy bizonyos magasabbrendü mérnöki munkák végzését eredetileg a mérnöki kar tagjainak fenntarthassa, a mérnöki munka fenntartási rendelete sürgősen kiadassék, lényegében azzal a tartalommal, amelyet a kereskedelmi miniszter ur 1929. évi junius 25-iki értekezletén tárgyaltatott.

A határozati javaslathoz több felszólalás történt, melyet egyhangulag elfogadtak és elhatározták, hogy a javaslatot a felszólalásokkal együtt augusztus 2-án, pénteken délelőtt Hermann Miksa kereskedelmi miniszter elé terjesztik. Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy az elfogadott határozati javaslatot az értekezleten elhangzott hozzászólásokkal együtt irásban megküldi Vass József helyettes miniszterelnöknek.

POINCARÉT MEGOPERÁLTÁK, AZ OPERÁCIÓ JÓL SIKERÜLT.

Páris, augusztus 1. Szerencsésen sikerült Poincaré operációja. A Velpeau-klinikán

ma reggel hajtotta végre a műtétet a volt miniszterelnökön Marion dr és a páciens kitünően állotta az operációt.

Az orvosok nagyon meg vannak elégedve az eredménnyel és bíznak a hamaros gyógyulásban. Félórával a 25 perces operáció után ébredt fel a narkotikus álomból Poincaré. Azt mondják az orvosok, hogy a műtét egyáltalán nem merítette ki.

A klinikáról a sajtó számára közleményt adtak ki, amely ugy szól, hogy a műtét, amelyet Gochet tanár és Boidl dr asszisztálása mellett Marion dr hajtott végre,

minden tekintetben sikerült és a beteg állopta kielégitő.

Az operáció nem járt semmiféle komplikációval és az orvosok normális gyógyulást remélnek. Néhány nap mulva az uj operációt végeznek a volt miniszterelnökön.

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam

Atlas, Opel, Torpedo,

világmárkás kerékpárt vásárol **18 havi részletre**

Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

Hogy csapta be Benes a legfelsőbb béketanácsot

Cseh származásu amerikai honpolgárokat csempészett be a semleges bizottságba. — Néprajzi határszemle szállodai szobában.

A Pesti Hirlap egyik minapi számában szenzációs cikket közölt arról, hogy Benes, csehszlovák külügy miniszter miként csapta be a legfelsőbb béketanácsot. **A cikk azóta bejárta a világlapokat és Benes magatartása mindenfelé nagy felháborodást keltett.** Miután ilyen nagyfontosságu leleplezésről van szó, érdemesnek tartjuk mi is a P. H. vonatkozó cikkét kivonatosan **megismertetni a debreceni közönséggel** az alábbiakban:

*

Lord Rothermere a Daily Mail 1928 julius 21-iki számában, éppen egy esztendővel azután, hogy óriási feltünést keltő első közleménye megjelent, — „Hol áll Magyarország most?“ cimü cikkében ismételten és hangsulyozottan kiemelte, hogy a ravasz Benesnek sikerült a legfelsőbb béketanácsot orránál fogva (bamboozling) vezetni. A nemes lord eme sulyos kijelentését azokra a nyilatkozatokra alapitja, amelyek később olyan államférfiak ajkáról hangzottak el, akik maguk is döntő szerepet játszottak a párisi béketárgyalások folyamán, mint pl. Lloyd George. Benes, aki abban az időben fiatal, fürge és nagyon mozgékony ember volt, a háboru alatt szerzett ismeretségei révén befolyásos barátokra tett szert, akiknek segitségével aztán elzárta a legfelsőbb béketanács tagjait olyan hangoktól, melyek talán gondolkodóba ejtették volna ezeket az államférfiakat, mielőtt ugyszólván bekötött szemmel tették magukévá azokat a lehetetlen érveléseket, amelyeket Benes és társai fejtettek ki, a történelem teljes meghamisitásával. Maga Lloyd George elismeri, hogy a német béke nyélbeütése után annyira fáradtak voltak a vezető államférfiak és annyira jelentéktelennek minősitették a többi kis kishatalom ügyeit, hogy azoknak az elintézését és előkészitését másodrendü faktorokra bizták, akikhez természetesen Benes és társai még jobban hozzáférkőzhettek, mint Európa nagyjaihoz.

Az antant államférfiainak lelkiismeretlen müködése a párisi béketárgyalások alatt odáig ment, hogy Magyarország északi határait, nevezetesen a keletszlovenszkói és ruszinszkrajnai vonalat olyan delegációnak a jelentése alapján határozta meg, amely még annak a kötelezettségének sem tett eleget, hogy a helyszinen alapitotta volna meg a néprajzi határokat, hanem teljesen hamis jelentéssel csapta be a legfelsőbb béketanács tagjait.

Állitjuk, hogy ennek a delegációnak a atgjai cseh származásu és később Amerikában naturalizált honpolgárok voltak. Ezek az amerikai csehek az amerikai delegációknak tényleges tagjai voltak és Benesnek sikerült becsempészni őket, mint bizottságot és kiküldetni Magyarországba a néprajzi határ megállapitására. Ennek a csehekből álló bizottságnak tagjai voltak: Karmezin János, az amerikai cseh légióban szolgáló vezérkari kapitány és Kamev Róbert egyetemi tanár. Itt mindjárt megemlitjük, hogy Kamew Róbert neve mint Korner Róbert szerepelt a kassai Schalkház vendégkönyvében, azonban a rendőrségi bejelentőben Kamev néven van megemlitve. Ez a két ur 1919 február 20-án tényleg megérkezett Kassára, a Schalkházban szállt meg, ahol az első emeleten a 3-as számu szobát foglalta le. Megérkezésük után nyomban jelentkeztek Székács zsupánnál, mint a béketanács kiküldöttei és kérték segitségét missziójukhoz. Székács telefonon megkérdezte Srobár Lőrinc pozsonyi tót minisztert, hogy mitevő legyen. Srobár meghagyta Székácsnak, hogy az amerikai álarcban megjelent cseh bizottságot mindenben támogassa és rendelje mellé jük, mint legalkalmasabb vezetőt, Hanzalik Józsefet, a kassai zsupanatus gazdasági felügyelőjét.

Székács zsupán e parancs folytán mindent megtett, hogy megkönnyitse a „delegáció“ müködését, mindenekelőtt beosztotta a két „szakértő“ mellé Hanzalik Józsefet és mivel az ő autója foglalva volt, Rossi olasz tábornokot, a Kassán székelő olasz delegáció vezetőjét kérte meg, hogy az amerikai delegációnak bocsássa rendelkezésére saját autóját. Rossi tábornak ennek a kérésnek eleget is tett. Az autóval azonban baj történt. Alig ötven kilométerre Kassától, egy kanyarulatnál, mindkét pneumatikus gummikerék egyszerre megrepedt. Sok üggyel-bajjal sikerült ugyan az olasz sofőrnek rendbehoz a kocsit, de akkor a két cseh már türelmetlen lett s egyszerüen kiadta a parancsot a soffőrnek, hogy forduljon meg és vigye visszsza őket Kassára.

Kamev és Karmezin urak ismét elfoglalták a 3-as számu szobájukat, ahol Hanzalik jelenlétében megszerkesztették jelentéseket, melyben hangsulyozták, hogy a hatáokat megvizsgálták és mindenben megegyezőnek találták a saját adatikat azzal az elaborátummal, amelyet Benes nyujtott be a párisi konferencián.

A „semleges delegáció“ kétnapi kassai tartózkodása alatt alig hagyta el lakását, az étkezést is fent végezte a 3-as számu szobában. Kamev tanár ur és Karmezin kapitány ur azután, mint akik a legjobban végezték dolgukat, február 22-én vonatra ültek és Páris felé utaztak. Ez a csehek által a kassai Schalk-házban készitett hamis jegyzőkönyv, ugy látszik, döntő érvéként szerepelt Magyarország északi részének megcsonkitásánál.

Véres auguszlus elseje Columbiában

Véres összeütközések, bombák, mozgósitás. — Gomezben dinamitraktárt zsákmányoltak a felkelő kommunisták és lemészárolták a hivatalnokokat.

Buenos Ayres, aug. 1. A Premsa közli, hogy Columbiában komoly kommunista zavargások törtek ki. **Több városban véres összeütközések voltak kommunisták rendőrség és katonaság között.** A kommunisták főleg olyan helyiségeket rohantak meg, amelyek távolesnek a vasuttól.

Gomezben elfoglaltak egy dinamitraktárt és lemészárolták a hivatalnokokat, azután megostromolták a rendőrkaszárnyát, de a rendőrség tulerőben volt és visszaverte őket.

Libanóban bombákat dobtak a kommunisták. — A columbiai kormány nagyobb csapattesteket mozgósitott.

Lítokzatos gyilkosság egy cseh fürdőhelyen

Ismét egy Amerikából visszavándorolt asszonyt gyilkoltak meg. — A gyilkos a hullát átöltöztette, hogy félrevezesse a hatóságokat.

Prága, augusztus 1. Vsenor fürdőhelyen rejtélyes gyilkosság történt. Tegnap délután a parkban egy ismeretlen nő holttestét találták. A holttest mellett egy primitiv, fából készült hordágy feküdt, továbbá egy hurokra kötött, vastag zsineg. A megállapitás szerint a holttest már legalább két napos volt és valósággal érthetetlen, hogy senki se vette előbb észre. Bizonyára másutt tartogatták és csak tegnap hozták a parkba. A hulla közelében ruhadarabokat találtak, közte rózsaszinü, selyem fehérneműt.

Az edigi nyomozás szerint két héttel ezelőtt eltünt egy Amerikából visszavándorolt asszonyt. Több gyanuok van arra, hogy a holttest ezzel az asszonnyal azonos. Az amerikai nő ruhatárában ugyanolyan fehérneműt találtak, mint a holttest mellett eldobott rózsaszinü kombiné. A ruha ellenben nem egyezik az amerikai nő ruhájával, amiből arra következtetnek, hogy a gyilkos a hullát átöltöztetve, félre akarta vezetni a hatóságokat.

A holttestet még nem sikerült agnoszkálni. Még azt sem lehetett megállapitani, hogy kéjgyilkosság, vagy rablógyilkosság történt-e. A nyomozás teljes erővel folyik. Csendőrök és Prágába érkezett detektivek keresik az áldozat személyazonosságát és a gyilkost.

„A hidasnémeti lecke“

Prága, aug. 1. A Narodni Politika „Hidasnémeti lecke“ cimen vezéreikében elmondja, hogy a forgalo megszüntetése teljesen helytelen volt ugy a nemzetközi kötelezettségek, mint a saját gazdasági érdekek szempontjából. Egyesen hallatlan volt, hogy ezt a diplomáciai jegyzékben azzal indokolják, hogy a csehszlovák vasutasok kivánták. Ezzel Csehszlovákia az egész világ előtt közhirré tette ,hogy a nemzetközi forgalomról más valaki is dönthet, mint az erre hivatott kormány. Különben is, mint az eredményekről látható, a forgalom beszüntetése semmiesetre sem volt jó, mert három hét után ujból meg kellett inditani a forgalmat anélkül, hogy a magyarok a csehszlovák jegyzékre egyetlen feltételt is teljesitettek volna.

100,000 pengőt küldött Rothermere lord a Rákosi szobor költségeire

Budapest, augusztus 1. *Rothermere* lord levelet küldött *Ripka* Ferenc főpolgármesternek. Amidőn a főpolgármester felbontotta a levelet, egy 100.000 pengőről szóló csekk esett ki belőle. A csekkhez a következő levél volt mellékelve:

Kedves Főpolgármester Ur! Nagyon lekötelezett szíves levelével és a Rákosi-szobor fényképeinek megküldésével. Ezekből a fotografiákból azt látom, hogy a szober nemcsak Rákosi alakjának és másának megkapó mása, de olyan szép és értékes emlékmű, amelyre Budapest városa méltán büszke lehet.

Nagyon hálás vagyok Önnek, kedves főpolgármester ur azért a fáradságért, amelyet ebben az ügyben magára vállalt és ha megengedi, szeretném továbbra is igénybe venni, megkérvén arra, hogy gyakoroljon felügyeletet annak a 100.000 pengőnek felhasználására, amely a szobor költségeit fedezi és amelyről a csekket idezárom.

A legmelegebb üdvözletét küldi Önnek és Budapest városának készséges híve: *Rothermere lord.*

A Dunántul jégverés pusztított

Nagyrada községben lapátolni lehetett a jeget. — Kiskomáromban a szélvihar kicsavarta a fákat.

Nagykanizsa, augusztus 1. Pusztító orkán zugott végig tegnap este Zalamegyében, különösen Dél-Zalában az orkán óriási károkat okozott.

A szélvihar a Balatonon hatalmas hullámokat vert, nyomban utána galambtojásnagyságu jég esett.

Nagyrada községben a mogyorónagyságu jeget valósággal lapátolni lehetett. A község egész határa elpusztult. A még lábon álló zabból, továbbá a veteményekből mi sem maradt. *Kisrádát* is érte jég, de ott már a pusztítás nem oly nagymértékü. Ugyancsak jelentős károkat okozott a jégverés *Garabonc* községben, *Pacsán* és *Szentkirályon*. Jégverést jelentenek *Zalaegerszegről* is.

Kiskomáromban, továbbá Komárvárosban *a szélvihar kicsavarta az utszéli fákat* és nagy károkat okozott a fiatal erdőkben. A jég csak folytatta a kártevést. A jegyzők most állítják össze hivatalos jelentéseiket, amelyek a károk nagyságát megállapítják.

Tuskospusztán, Kovács Sebestyén nagybirtokos birtokán, a tegnapi viharban a villám felgyujtotta a legnagyobb gabonaasztagot, amely néhány perc alatt porráégett. A Tódorhegyen kigyulladt Skita Imre pincéje, amely lakóhelyül szolgál. A tüz olyan gyorsan terjedt, hogy csak nagynehezen lehetett a bennlakókat kiszabadítani. A tüz átterjedt Balassa József borpincéjére is, amely szintén a tüz martaléka lett.

Magyar cserkészek dicsérete az angol lapokban

Megkezdődött a birkenheadi cserkész-jamboree.

Birkenhead, augusztus 1. Tegnap volt az Arrowe-parkban a nemzetközi cserkész-jamboree ünnepélyes megnyitása. A megnyitó beszédet a connaughti herceg mondta. A cserkész-mozgalom megalapitóját. Baden-Powel tábornokot ünnepelte. — Majd áttért a cserkészet jelentőségének fejtegetésére.

— Ezek az ifjak, — mondotta, — az ifjuság lelkesedésével masiroznak az önbizalommal telt férfiasság felé, tele buzgalommal és mindenkor készen arra, hogy kezükbe ragadják a haladás fáklyáját, melyet náluknál gyengébek és fáradtabbak kiejtettek kezükből. Mindig készen állanak arra, hogy kivegyék részüket a világ munkájából és terheiből. A jövő történetirói a cserkészmozgalmat korunk legnagyobb haladásának fogják mondani s megalapitója nevét a világ reformátorainak sorába fogják számitani.

A connaughti herceg beszéde és Sir Robert Baden-Powell meghatott válasza után megkezdődött a világ minden részéből összegyült ötvenezer cserkész felvonulása a diszsátor előtt.

London, augusztus 1. Sir Robert Baden-Powell főcserkész tegnap a jamboree megnyitása előtt a connaughti hercceggel villásreggelizett. Beszélgetés közben kimutatott az ablakon a szakadó esőre és a következőket jegyezte meg:

— A cserkészek fürdőmesternek neveztek el. Ugy a kopenhágai, mint a budapesti cserkészünnepségen, a hol megjelentem, esett az eső. Most az időjárás itt is igyekszik hirnevemet fenntartani.

Az eső ellenére is felejthetetlen látvány volt a jamboree megnyitása. Negyvenkét ország ifjusága vonult fel katonás rendben, mindegyik saját zászlója alatt vonult fel s negyvenkét nyelven üdvözölték nagy lelkesedés közben a cserkészet megalapitóját.

Az 50.000 cserkész közül **az angol lapok különösen kiemelik a magyar fiuk festői csoportját.**

A magyar csapat fehértollas (árvalányhajas) kalapjai és mezei virágok tarka csokrával koszoruzott zászlói voltak a lapok szerint **a hatalmas felvonulás legszebb szinei.**

A connaughti herceg megnyitóbeszédében ismertette a cserkészmozgalom történetét és hangsulyozta, hogy ma már 2 millió cserkész van, akik a világ valamennyi fajához és vallásához tartoznak.

Üdvözölte a herceg a világ minden részéből összegyült ifjuságot és kiemelte a cserkészmozgalom nagyszerü sikerét és erkölcsi alapját. A cserkészek hiven teljesitették kötelességüket hazájukkal szemben a világháboruban is. Ma, midőn az emberiség a háboru romjait igyekszik eltakaritani és a tartós béke alapjait igyekszik lerakni, az ifjuságnak szintén ki kell vennie részét ebből a munkából.

— Az itt egybegyült cserkészsereg tekintetéből, — fejezte be szavait a connaughti herceg, — egy jobb jövő hajnala sugárzik az emberiségre.

Ezzel a herceg megnyitottnak jelentette ki a jamboreet. Baden-Powell főcserkész háromszor kürtjébe fujt és megkezdődött az 50.000 cserkész elvonulása.

LEGJOBB BUTOR
Debreceni
Faipar és Faforgalmi R.-T.-nál
Király-utca 4.

Tegnap ismét 33 fok meleg volt Debrecenben

Zivataros eső kiséretében hősülyedést jósol a Földrajzi Intézet.

A Földrajzi Intézet jelenti aug. 1-én:

Időjárásunk az elmult nap derült és száraz volt. A nyugateurópai ciklonos képződmények előoldali délnyugati légáramlása a mi területünket is trópusi meleg levegővel árasztotta el. A hőmérséklet ennek következtében egyik napról a másikra ugrásszerüen növekedett. Már a tegnapi maximum is a megelőző napit mintegy 3 C-szal multa felül. **A mai maximum pedig, amely 33.1 C volt,** csaknem 5 fokkal nagyobb a tegnapinál. A felmelegedés most már az éjszakai órákban is tapasztalható; az elmult éjjeli minimum nagyobb volt 15 C-nál.

Az uj meleg hullám azonban a milyen hirtelen jött, hamarosan véget fog érni. Ugyanis rövidesen számolnunk kell a ciklon hátamögött előre törő poláris légtömegek betörésével.

Tikkasztóan meleg éjszaka után (esti hőmérséklet 32 C) a holnapi nap folyamán északnyugati lég. áramlással hősülyedés várható, a mely valószinüleg zivataros eső kiséretében fog jelentkezni.

A Meteorológiai Intézet esti jelentése.

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor:

Európa időjárását az Északi tengeren előnyomult ciklon irányitja. Hazánk talaja felett a ciklon egy mellékképződménye kezdett kialakulni. Ennek az éjjel folyamán bekövetkezendő átvonulása délben is már csaknem 35 fok C-ig emelkedett hőséget átmenetileg enyhiteni fogja, de valószinüleg nem fog annak teljesen véget vetni. A mellékképződmény fejlődése nem jár egyelőre csapadékkal és valószinüleg az éj folyamán sem fog az országnak esőt juttatni.

Időprognózis: **Egyelőre zivatarra hajló idő, később nyugati lég. áramlás mellett a hőmérséklet fokozatos csökkenése várható.**

Pénteken kezdi meg üléseit az Eszperantista Világkongresszus, melyre 37 ország 1500 delegátust küldött Budapestre

Budapest, augusztus 1. Az egész világ eszperantó társadalmának figyelme most Magyarország, illetve Budapest felé fordul, ahol pénteken kezdi meg üléseit az Eszperantó Világkongresszus.

37 külföldi államból több mint 1500 eszperantista gyült össze, orvosok, tanárok, postások, szinészek, ujságirók, diákok, hogy egy héten át tartó üléseken megbeszéljék az eszperantisták ügyeit.

Az eszperantó kongresszust, amelyen rengeteg embernek lesz alkalma megismerni Magyarországot, a magyar kormány és a főváros a legmesszebbmenő anyagi és erkölcsi támogatásáról biztositotta a rendezőbizottságot. A közélet legelőkelőbb reprezentánsai vállalták a védnöki és tiszteletbeli állásokat, közöttük Bethlen István gróf miniszterelnök, József Ferenc főherceg, Zichy Gyula gróf kalocsai érsek, Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke, Berzeviczy Albert, az Akadémia elnöke, Almásy László, a képviselőház elnöke, Ugron Gábor és mások.

Ma délelőtt a vasuti és hajóállomásokon állandó fogadóbizottságok tartanak permanenciát, mert még egyre özönlenek a kongresszusra érkező külföldiek. Ma vagy holnap érkezik meg a kinai kormány hivatalos képviselője is. Ma érkezett meg Robert Kreuz, a genfi eszperantó központi bizottság vezértitkára.

A kongresszus pénteken kezdi meg üléseit. Délután öt órakor lesz az Eszperantómozgalom nemzetközi központi bizottságnak ülése, este 7 órakor pedig a vak eszperantisták tartanak ismerkedési estélyt a vakok István-uti intézetében. Szombaton délelőtt 11 órakor lesz *az ötödik eszperantó nyári egyetem ünnepélyes megnyitása* a Zeneakadémia nagytermében. Szombaton tartanak ülést az eszperantista postások, vasutasok, gyorsirók. Este nyolc órakor pedig ünnepélyes keretek között megnyitják a Vigadó nagytermében a XXI. Egyetemes Eszperantókongresszust.

A vasárnapi kongresszusi nap a különböző felekezetek istentiszteletével kezdődik. 11 órakor az orvosok tartanak szakülést a tudományegyetem filozófiai fakultásán. A nap folyamán különböző eszperantó egyesületek tartanak ülést. Este nyolc órakor *nemzetközi kosztümbált* rendeznek a Vigadóban és *ekkor választják meg a Miss Eszperantót is.*

Hétfőn délelőtt megkoszoruzzák a kerepesi temetőben *Giesswein* Sándornak, az eszperantó mozgalom egyik lelkes apostolának sirját. A hétfő és a keddi nap ülésekkel, előadásokkal fog eltelni, ép igy a szerdai, valamint a csütörtöki is, pénteken pedig záróülést tartanak a Vigadóban. A kongresszusi hét egyik legkimagaslóbb eseménye lesz *a magyar művészest*, amelyet aug. 5-én este rendeznek a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. A kongresszus tartama alatt kirándulásokat is rendeznek, hogy a külföldieknek alkalmuk legyen megismerni Budapest környékének szépségeit is.

UJABB REKORDOT ÁLLITOTT A BREMEN.

Plymouth, augusztus 1. A Bremen Newyorkból jövet Plymouthba érkezett. Az utat 4 nap 14 óra és 30 perc alatt tette meg, ami rekordteljesitményt jelent.

A LINDBERG-HÁZASPÁR KETTŐS REPÜLŐBALESETE.

Páris, augusztus 1. Newyorki jelentés szerint Lindbergh ezredes és felesége tegnap két repülőbaleset részese volt. St. Louisból a házaspár Newyork felé tartott repülőgépen és midőn gépük a columbusi légi kikötőben leszállt, az egyik kerék pneumatikja kilyukadt. A másik baleset a newyorkerei repülőtéren történt. A leszállás pillanatában az egyik kerék levált tengelyéről és a gép felfordult. Lindberget és feleségét sebesülés nélkül mentették ki a repülőgép alól.

Ki kell vágni a meg fagyott ackácfákat.

A téli fagy akácfa áldozatai.

A virilisek névjegyzékét is átvizsgálta a központi igazoló választmány

Dr Juhász Nagy Sándor meg jelent a választmány ülésén.

A központi igazoló választmány tegnap délelőtt ismét folytatta a munkáját és ezuttal a legtöbb adót fizetők névjegyzékét vette tárgyalás alá, illetve a névjegyzék ellen beérkezett felszólamlásokat tárgyalta le.

A központi igazoló választmány ülésén ismét megjelent dr **Juhász Nagy Sándor**, aki tudvalévőleg kivonult a bizottság üléséről. — Dr **Juhász Nagy** Sándor az ülés megnyitása után a következő deklarációt tette:

— A mult ülésre szóló meghivó vétele után azonnal dr Vargha Elemér polgármesterhelyettes urhoz fordultam és közöltem vele, hogy az ülésen szivesen részt veszek, ha a körülbelől 2000 felszólalóra vonatkozó adatokat a bejelentő hivataltól beszerzik, vagy ha a beadványokat a számlálólapokkal felszerelik. Miután azonban erre garanciát nem kaptam, kénytelen voltam távolmaradni. Most már egészen más kérdés van a tárgysorozaton, tehát megjelentem, hogy a város ügyeinek intézésében való részvételre irányuló készségemet kifejezésre juttassam.

Dr **Juhász Nagy** Sándor előterjesztését a központi igazoló választmány tudomásul vette és utána dr **Csóka** László tb. tanácsnok tett előterjesztést a bizottságnak a beérkezett felszólamlásokról. A legtöbb adót fizetők névjegyzéke ellen 104 felszólalás érkezett be, a melyek közül 1 felszólalás elkésett és azt elutasitották, mig a többi 103 felszólalást érdemi tárgyalás alá vették.

Az első csoportban 21 felszólaló kérte adójának kétszeres számitását. A központi választmány két kérelmet elutasitott, mert nincs jogi alapja, mig 19 felszólalásnak helyet adtak. A második csoportban hatan kérték a kimutatott adóösszeg helyesbitését. Az adóhivatal igazolása szerint négy kérelmezőnek teljesitették a felszólamlását. A harmadik csoportban 76 felszólaló kérte a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe való felvételét. A választmány 44 kérelemnek helyet adott és igy ezek bekerülnek a virilisek névjegyzékébe, mig 11 kérelmet jogalap hiányában utasitott el, — 24 kérelmet pedig azért, mert az adóösszeg nem éri el az uj felvételek folytán a minimális legtöbb adót, a 951 pengő 80 fillér összeget. A módositások folytán tehát 44 uj név került a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe, mig kimaradt az a 44 legtöb adót fizető, akinek az adóösszege nem éri el a 951 pengő 80 fillért.

A központi igazoló választmány ülése ezzel befejeződött és **Poroszlay** László kormányfőtanácsos, a választmány elnöke, meleghangu köszönetet mondott a választmány tagjainak buzgó munkájukért.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékét augusztus 5-től 15-ig közszemlére teszik a Városháza közgyülési termében, ahol meg lehet tekinteni. A központi igazoló választmány most már csak az ujabb megtekintési határidő után fog ülést tartani, amikor a beadott panaszokat terjesztik fel a közigazgatási birósághoz.

Felbontották az ajánlatokat a Kövesdi árvaalapitvány ruhaszükségletére

Mint tudvalevő, a Kövesdy-alapitványból minden évben 100 debreceni árva gyermeket ruháznak fel megható ünnepség keretében. Ezt az ünnepséget minden év október 20-án szokták megtartani a városházán a közgyülési teremben amikor is a város vezetősége a birkei Kövesdy-család tagjai és a felkért törvényhatósági bizottsági tagok jelenlétében osztja ki az árvák között a ruhát, cipőt stb.

Az idén a közszállitási szabályrendelet értelmében szintén még a nyár folyamán meghirdette a város a pályázatot a Kövesdy-alapitványnak szállitandó ruhanemüekre. A versenytárgyalás kielégitő eredménnyel végződött, a mennyiben 9 kereskedő, illetve iparos nyujtotta be ajánlatát.

Az ajánlatok felbontása tegnap történt meg a városházán egy bizottság előtt, melynek elnöke Szegedy Lajos városi aljegyző volt. A felbontásnál az ajánlattevő kereskedők és iparosokon kivül a következők voltak jelen: bilkei Kövesdy Imre földbirtokos, a tiszti ügyészi hivatal részéről dr Csorba Antal ügyész, a számvevőség részéről Papp József számellenőr, az árvaház részéről pedig Kiss Kálmán közgyám.

Az értekezlet elején Szegedy Lajos aljegyző, mint a bizottság elnöke megállapitotta, hogy a versenytárgyalást a kellő időben, szabályszerüen hirdették meg s a benyujtott ajánlatoknál is általában betartották az előirt szabályokat. Ezután számbavették az ajánlattevőket, akik között csak egy budapesti, mig a többi mind debreceni kereskedő és iparos Az ajánlat részben fiu- és leányruhára, részben pedig cipőkre, sapkákra, fehérnemükre stb. szól.

A versenytárgyaláson résztvett kereskedők és parosok a következők: Nánássy József férfiszabó Debrecen, Guttmann J. és Társa Budapest, Kardos László Debrecen, Kontsek Kornél Debrecen és ismét Kontsek Kornél Debrecen, Darvas Béla Debrecen, Petrik Károly Debrecen, Berkovits Zoltán Debrecen, Bun András Debrecen.

E felsorolásban azért szerepel Kontsek Kornél neve kétszer is, mert a cég két irányban tett ajánlatot.

Miután a versenytárgyalás eredményét ismertették, arról jegyzőkönyvet vettek fel.

Az ajánlatokat legközelebb dr Vargha Elemér polgármesterhelyettes-főjegyző elé fogják terjeszteni. Ezelőtt ugyanis a városi tanács döntött az ajánlatok felett, az uj közigazgatási törvény értelmében azonban most a döntés joga a polgármestert, vagy annak helyettesét illeti, aki a beterjesztett szakértői vélemények alapján hozza meg határozatát.

A döntés rövidesen megtörténik, mivel az alapitványi levél értelmében október 20-ra az összes ruháknak, fehérnemüeknek készen kell lenni.

Egy Japánból hazaérkezett állitólagos hadifogoly meséi

A magyar-japán jóviszonynak ártanak a borzalmakról terjesztett mesék.

A napokban egy lerongyolódott, sovány férfi állitott be az egyik debreceni cukrászdába. Ugy a vendégek, mint a cukrász érthető érdeklődéssel fogadták a különös vendéget, aki előadta, hogy Szabó nevezetü magyar ember és most érkezett meg Japánból, ahová, mint magyar hadi fogoly került és ahol sokáig sinylődött. Az állitólagos hadifogoly hosszas mesét adott elő a magyarok japáni szenvedéseiről. Elmondta, hogy a magyarokat ott halálra dolgoztatják és ő is csak Rothermere lord fiának köszönheti megmenekülését. Nevezetesen a lord fia Japánban járt és az alacsony termetü japánok közt feltünt neki a magas termetü magyar. Miután pedig megtudta, hogy magyar ember, pénzt adott neki és igy tudott hazajönni. Mindezt Szabó adta elő és a közönség azonnal nagyobb összegü pénzt és élelmiszert adott a részére.

Ezzel az esettel kapcsolatban nem mulaszthatjuk el, hogy fel ne hivjuk a közönség figyelmét arra, hogy a tél folyamán már járt Debrecenben egy japáni, állitólagos magyar hadifogoly, aki nagy fantáziáról tanuskodó meséivel igen sok embert becsapott. Ez az ember igen hasonlit a most feltünt Szabóhoz. Annak idején különben a japáni magyar szereplésének nagyobb hullámai is voltak,

amennyiben a Magyar Nippon Társaság éppen lapunk utján hivta fel a közönség figyelmét arra, hogy az ilyen meséknek ne üljön fel.

Japánban nagyon megbecsülik a magyar hadifoglyokat és most a magyar munkásokat, amit nagyban elősegit az itt járt japán tudósok által egyre jobban kimélyitett magyar-japán szellemi kapcsolat.

Igy tehát mese mindaz, amit egyesek a japáni borzalmakról előadnak.

Vendéglő átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Korona vendéglőt** (Csapó-u. 17.) ujonnan átalakitva, aug. 3-án, szombaton megnyitom. Szives pártfogást kér

vitéz Nánási Lajos
a Gambrinus étterem volt főpincére.

UJVIDÉKEN LEZUHANT EGY REPÜLŐGÉP.

Belgrád, aug. 1. Ujvidéki jelentés szerint itt lezuhant egy repülőgép, amelyet Hujder pilótajelölt vezetett. A vezető szörnyethalt.

Oroszok Debrecenben

A szabadságharckorabeli orosz inváziók története.

A szabadságharc idején, 1849. évben Debrecen városára két izben zúditottak mérhetetlen bajt és szenvedést az oroszok.

Először 1849 julius hónap elején, mikor a Kassa—Miskolc vonalon lassu előnyomulásban lévő orosz főseregből a IV. hadtest váratlan diverzióval a Tiszának fordult s azon Tokajnál átkelvén, Debrecen ellen vonult, hogy a „pártütés fészkét" megfenyitse és megsarcolja. A védtelenül álló Tiszántulon gyorsan haladt előre a hadtest s julius 3-án Debrecen alá érkezett. Közeledése nagy megdöbbenést keltett a városban, fejetlenség, kétségbeesés ütötte fel fejét, sokan elmenekültek, annál is inkább, mert az oroszok pusztitásairól és kegyetlenkedéseiről elterjedt hireket céltévesztett rendeleteivel maga a kormány is növelte. A városi képviselőtestület a történelmi felelősség teljes sulyának mérlegelése után arra határozta magát hogy az ellenállást meg sem kisérli, hanem feladja a várost. Valóban

a nagyobbrészben fegyvertelen debreceni nemzetőrség és népfölkelés, valamint a kitünően fölfegyverzett 40.000 fönyi orosz sereg küzdelmének kimeneteléhez nem férhetett kétség,

Az oroszok bevonulása előtt, junius 30-án véres esemény játszódott le Debrecenben. — **Itt voltak ugyanis internálva a Budavára visszavételénél foglyul ejtett osztrák tisztek,** akik most megtudván az oroszok közeledését, az általános népfölkelés kihirdetésére összehivott néptömeg előtt kihivó, gunyolódó magatartást tanusitottak. Magatartásuk miatt különféle rémhirek terjedtek el szándékaik felől s mikor elszállitásuk egyre késett, föképpen azért, mert ők maguk is késleltették, a végső kétségbeesés szélén álló tömeg indulata kirobbant s megtámadták a védtelen tiszteket. Általános verekedés, dühöngő ítélkezés következett s a város vezetői csak a nemzetőrség fegyverbeállitásával nehezen tudták a rendet helyreállitani.

A nép fékevesztett dühének 3 halott és 18 sebesült tiszt volt az áldozata.

A város sulyosan meglakolt a véres népitélkezésért, melyet ha menteni nem is lehet, de a felelősséget sem lehet pusztán Debrecen lakosságára, sőt legkevésbbé reá, háritani.

Ilyen baljós előzmény után vonult be a városba julius 3-án délben a IV. orosz hadtest.

A megszállás ez alkalommal csak julius 6-áig tartott, de ez a három nap rendkivül sulyos megpróbáltatást és szenvedést hozott a városra.

Az oroszok teljesen lezárták a várost s a kapuknál és a főtereken töltött ágyukat állitottak fel. Fölkészülve a város rombadöntésére a tölött ágyuk és szuronyok fenyegető kényszere alatt 172.000 kenyér és lórészletet, valamint 20.000 mérő (9—10.000 mázsa) lisztet sajtoltak ki a kiélt városból. **Kikövetelték Debrecen város kinyomtatott és kiplakatirozott hüségnyilatkozatát is,** melynek kiadását — bár a város vezetői huzódozásukkal sokat is mertek kockáztatni — nem tagadhatták meg.

Az oroszok kivonulása után nehéz, nyomasztó sejtelmek lettek urrá a város lakóinak lelkén. A szabadságharc napja letünőben volt. Mindenfelől vesztett csaták hire érkezett, a két európai nagyhatalom haderejével — bár hősiességének és erejének ekkor is ragyogó példáit szolgáltatá — nem birkózhatott meg a kicsiny magyar nemzet.

Julius derekán a Tisza-vonal biztositásán fáradozó Korponay ezredes vonult be a városba kevés reguláris csapatával s rendezetlen fölkelt népével. Nagy volt a különbség e pár ezer főnyi szegényes csapat s a kitünően fölszerelt nagy orosz hadtest között. Nehéz aggodalom vert tanyát s megingott a győzelem hite, mely néhány hónappal előbb oly félelmesen nyilatkozott meg. Korponay hangzatos kiáltványai és tulzó hadi jelentései hatástalanul maradtak az oroszok által pár nappal előbb keményen megfenyitett városban s a város vezetői sem látták célját a Korponay által követelt népfölkelésnek.

Végül is sikerült a népfölkelés egyrészét kiinditani a Hortobágyra, de mikor az oroszok tiszafüredi átkelését hirül vették, ez is hazajött s itthon feloszlott.

A lelkesedés és bizalom még egy szer éledt föl a debreceniek lelkében, de már nem olyan erővel mint a télen: aug. 2-án, mikor Nagy Sándor tábornok hadtestével a város alatt táborba szállott. A nagy küzdelem napjai már ekkor meg voltak számlálva; a kormány utolsó kisérlete a haderők délvidéki összpontositása volt. A Dévidékre vonuló Görgey Nyiregyházáról kiindulva, az I. hadtestet kiküldte oldalvédnek a debrecen—berettyóujfalui vonalra.

A hadtest aug. 2-án hajnalban érkezett Debrecen nyugati oldalára, ahol harcvonalban állott fel.

A város lakói nagy szeretettel fogadták a hires csaták hőseit s délben hosszu sorokban hordták az ebédet a táborba.

Az orosz főhaderő — mely szintén Debrecenbe tartott, hogy Görgey levonulását megakadályozza — délután 2 órakor megtámadta a magyar hadtest arcvonalát. A honvédek vitézül küzdöttek, s

három órán keresztül állták a hat és félszeres tulerő megmegujuló rohamait,

de végül is nagy veszteséggel el kellett hagyniok a csatateret. — Nagy Sándor serege roncsaival elvonult Arad felé, Debrecen pedig az oroszok hatalmába került.

Az oroszok bevonulásával Debrecen számára véget ért nemzetünk történelmének ama másfél éves korszaka, mely 1848 márciusában az ujjászületését élő nemzet határtalan lelkesedésével és jogos reményeivel indult el s mely tizenhét hónap sok viszontagsága, diccsősége és gyásza, mindenekfelett pedig a nemzet világtörténelmi értékü teljesitménye után 1849 aug 13-án Világosnál nyert befejezést. Az oroszok bennmaradtak Debrecenben, s miután a város az országból kivonuló seregek utvonalába esett,

heteken keresztül állandóan az egymást felváltó orosz csapattestek megszállása alatt állott.

Az utolsó orosz csapatok szeptember második felében hagyták el a várost, hol ezalatt az önkényuralom szervei berendezkedtek.

Dr Szabó István.

S
SOK
K
10000
művészi
fénykép
forog
közkézen,
melyek
mind
Lieber Béla
fényképész
Csapó uccai műtermének
munkáját
dicsérik.

A menekült

Irta: **Dr Nagy Sándor.**

Éppen nyolc évtizede annak, hogy e történet megesett: akikről emlékezik, rég megtértek már a nyugalom helyére...

Üres lett a debreceni öreg Kollégium, mint egy nagy méhkaptár, melynek lakóit a szélvihar szertehordta. A szent könyvek mellé szorult teológusokon kivül már csak nehány vézna, pupos, vagy sánta jurista lézengett benne, aki erőszakkal sem tudta magát rákötni a honvéd toborzó bizottságokra. A többi ki erre, ki arra, ki meg már a fényes mennyországban.

Hanem az őszi levelek hullásával kezdte a vihar ismét összeterelni a vén falak lakóit. Nem az a vihar, mely téli éjszakákon ugy szokott bömbölni, üvölteni a diákkunyhók szellős ablakain, mintha a pokol légiói ostromolnák az utjokban álló mohos falakat, — hanem az a másik vihar, mely egy porba döntött nemzet feje felett zugatta a gyáva győzők bosszujának mennyköveit.

— Üdv a Tizenháromnak! — ez volt már a professzorok szokásos reggeli üdvözlő szava tanitványaikhoz, mikor katedráikat elfoglalták s reá komor kórusban morajlott fel a klasszis visszhangja: Ámen!

— és átok a hóhérokra! — egészitette ki a megszokott jelszót tiszteletes Tóth József uram, a kollégium szeniora, egyszersmind a mathezis professzora, valahányszor fellépett katedrájára, hogy onnan az előtte egyetlen komoly tudománynak, a számtannak titkait világositgassa diákjai előtt. Halálból szerette és értette ezt a tudományt a tiszteletes szenior, nem csoda tehát, hogy mindent ennek a szemüvegén át tekintett. Meg is találta abban minden kérdésnek a megnyugtató feleletét.

— Átok a hóhérokra! — ismétli dacosan felvetett fejjel. Mert lám, e pótlás nélkül az egyenlet hiányos; hiányzik az egyik oldal. Azt pedig tudjuk, hogy egyoldalu egyenletet megoldani nem lehet. Pedig nekünk végül is meg kell oldani azt a feladatot, mely reánk vár. Az egyenlet egyik oldalát most ismét felállitotta az osztrák Pesten, Aradon, Kufsteinban, Olmützben, majd a másik oldalt mi állitjuk fel. Akkor, amikor. De Isten az Atyánk, hogy felállitjuk, meg is oldjuk, hogy kvittek legyünk. — Irjuk tehát!

A diákok előveszik a naplójukat és irásra készen várnak a feladatra.

A professzor ráncba szedi homlokát, gondolkodik. Felnéz a menynyezetre, mintha annak szürke táblájáról olvasná az adatokat. Jobb helyen vannak azok: lelke mélyére préselte be azokat a vérrel irott magyar történelem.

Meg vannak az adatok, most már irhatjuk is.

— Mivel az én osztrák sógorom 1671 ápr. 30-án, vagyis a Zrinyi és Frangepán kivégeztetése napján kamatozásra letett nálam X összeget, ehez 1674 ápr. 4-én, azaz a gályarabok elitéltetése napján másik 2X összeget csatolt, melyet 1711 ápr. 30-án, vagyis a majtényi fegyverletétel napján ismét 3X összeggel növelt s az egészet f. év okt. 6-án, azaz az aradi Tizenhárom halála napján 4X összeggel gyarapitotta, — kérdés, hogy az Isten és ember előtt megengedett 4 százalékos törvényes kamatláb mellett a mai napon hány X összeggel tartozom neki, ha feltesszem azt, hogy az X összeg csupán a nagyon alacsonyra leszoritott kamatláb összegével egyenértékü?

A professzor homloka elborul. Nagyon szivére eshetett terhes adóssága.

Még egy utolsó intés, mielőtt a fiuk munkához kezdenének.

— Pontosan számitsunk és ne felejtsük, hogy becsületes ember a tartozását lerója.

A fiuk neki dölnek a különös feladat megoldásának. Nem ütődnek meg rajta; megszokták már, hogy professzoruk a feladott leckéket a gyakorlati élethez simitja.

Sereg a ludtoll a papiron, suhognak a logaritmus tábla levelei.

Hirtelen nagy zaj kint a folyosón. Valaki szaporán szedi lépéseit. A következő pillanatban felcsapódik a tanterem ajtaja s inkább bebukik, mint belép egy idegen fiatalember.

Szép sugár növésü, ruházata választékos, alig lehet több 30 évesnél. Szép fekete bajusza és göndör körszakála közül ijedtségtől halvány arc sápad elő.

— Bocsánat professzor, — pihegi az idegen — Szabó Zsigmond vagyok, Percel Mór tábornok volt segédtisztje, — ime itt az igazolványom, —

— Elég, tudom a többit, — vág közbe a professzor, — a kamatlábot emelni kell — és szeme egyet villan, — emelni kell! — zugja az osztály felé. — Domine, Csobolyó, — fordul most lehiggadt hangon egyik diákhoz, — a kend borostás arcáról ugy látom, hogy kend már borotválkozik. No hát! Menjen kend le szaporán a főhadnagy urral a kunyhókba és borotválja meg. Aztán jöjjenek vissza.

A fiatalember ijedten kap az állához.

— Hja, — mosolyodik el a professzor, — annak meg kell lenni. Inkább essék áldozatul a szakál fej nélkül, mint a fej szakálastól együtt.

Mikor a háborus végzet elindult

II.

(Folytatás.)

Miért mondott le a háboru ellenzéséről Tisza?

Julius 19-én megfogalmazzák a Szerbiához intézendő jegyzék végleges szövegét. Ugyanazok a julius 7-iki férfiak azok, akiknek most határozniok kell, — csak éppen egy nagy különbséggel: a határozatot, hogy az elfogadhatatlannak tekintett jegyzéket julius 23-án délután 5 órakor elküldik s Belgrádban átadják Szerbiának, most egyhangulag hozzák. Valamennyien, miniszterek és tábornokok, mellette vannak. Berchtolddal. Stürkkel, Bilinszkyvel, Krobatinnal és Conraddal együtt szavaz — Tisza is.

— Mi történt, — mondja Tschuppik, — hogy Tisza lemondott a háborus terv ellenzéséről? Csak az imént óvta a császárt oly nyomatékossággal, melynek páthoszát minden benyomás szerint a rendületlen erkölcsi meggyőződés sugallta; „legjobb lelkiismeretesebb meggyőződése alapján" — igy mondotta Tisza, — határozta el magát, hogy a Szerbia ellen való katonai támadásért való felelősséget elháritsa magától. Lelkiismeretét csak abban az esetben nyugtathatná meg, ha Ausztria-Magyarország bebizonyithatná, hogy jogos önvédelemből huzza ki kardját. De még akkor is óvnia kell a császárt egy háboru áldozataitól és szenvedéseitől. Maga Tisza nem magyarázta meg ezt a véleményváltoztatását. A hátrahagyott levelek már a megváltozott Tiszát mutatják. Később talán beszélt volna: a gyilkos, aki 1918-ban lelőtte, örökre lezárta Tisza ajkát. Igy tehát Tisza megváltozásának okát a rendelkezésre álló tényekben kell keresni. A julius 19-iki minisztertanácsban a háborus szándékhoz való hozzájárulást csak akkor adta meg, mikor Berchtold ellenvetésével szemben kikényszeritette azt a határozatot, hogy „a Szerbia ellen való akcióval semmiféle hóditó tervek nincsenek kapcsolatban. Semmiféle szerb területet annektálni nem szabad". Ez egymagában persze nem magyarázhatja meg egy elvi meggyőződés feláldozását, melyről fel kellett tenni, hogy a kálvinista Tisza erkölcsi felfogásában gyökerezik. Tisza a maga nemében olyan jellem volt, mely az udvaroncok és megalkuvók világában talán egymagában állt. De gyakorlati politikus és magyar hazafi is volt. A julius 7-e után kialakult helyzet meggyőzte arról, hogy Ausztriának a háborura való elhatározottsága megváltozhatatlan, ha levelével nem sikerült a császárt más véleményre birnia, akkor minden más fáradozás hiábavaló. El kellett határoznia magában, hogy okosabb és hasznosabb dolog-e kitartani saját meggyőződése mellett, vagy pedig a fel nem tartóztatható akcióhoz odakölcsönözni saját tetterejét és megóvni Magyarország javára. Kevésbbé aktiv, a halál utáni dicsőségre gondoló természet az első utat választotta volna, hogy tisztán tartsa fenn intellektuális lelkiismeretét és Marc Aurél szavaival biztositsa magának az utókor becsülését. Balvégzet, indulj utadon! Tisza nem állhatott félre; ugy rémlik, mintha azt mondta volna magában: hiba az, amihez most hozzáfogtok, oktalan, bizonytalan, veszedelemmel teljes, de megteszem, ami erőmből telik.

Hogyan halt meg Hartwig, a belgrádi orosz követ?

Giesl Vladimir báró, tábornok, a belgrádi császári és királyi követ, julius 8-án hagyja el Bécset és julius 10-én Belgrádba érkezik. Mindjárt megérkezése után beszélgetést kér tőle Hartwig, Oroszország belgrádi követe.

— Arra kérem, — mondja Giesl feljegyzései szerint, — hogy őszinte barátsággal válaszoljon, amennyire teheti. Mit fog tenni Ausztria-Magyarország Szerbiával és mit határoztak Bécsben?

Giesl azt feleli, hogy az osztrák-magyar kormány a bün teljes felderitését akarja követelni: ha kitünik, hogy Szerbiának nincs része a gyilkosságban, akkor „senkinek sem fog eszébe jutni, hogy felelősségre vonja Szerbiát vagy kormányát". Ha bebizonyul, hogy a trónörökös egy bizonyos szervezetnek esett áldozatul, akkor Szerbia köteles lesz megbüntetni a bünösöket és segiteni e szervezet megsemmisitésében.

— Biztosithatom, — fejezte be szavait Giesl, — hogy Szerbia szuverénitását nem fogják érinteni s hogy Szerbiának némi jóakaratával mind a két félt kielégitő módon fogják megoldani a válságot.

(Vajjon igazat mond-e? — ezt a megjegyzést füzi Tschuppik ehez az előadáshoz.)

Hartwig igy felel:

— Hálás köszönet. Megkönnyebbült a lelkem. De most még valamit, de azt is egészen barátilag....

Ebben a pillanatban elnémul, hátraáll és a földre siklik. Az eszméletlen embert a kanapéra emelik; a gyorsan hivott orvos megállapitja a halált.

„Ezután, — irja Giesl, — megrendítő és kinos jelenet következett. A követ leánya, kit az orosz követségi titkár kisér, gyanakvó viselkedésével azt mutatja, hogy valami képtelen gyanuval lépte át lakásom küszöbét. Hozzászagol a kölnivizes üveghez, kisérője pedig a cigarettacsutkák közt babrál s azt kérdezi tőlem, hogy a követ fogadott-e el még más valamit is...."

„Au revoir a Budapest!"

Szombaton, julius 25-én délután öt óra ötvenöt perckor lépett be Pasics, szerb miniszterelnök a császári és királyi követség belgrádi épületébe. Szerbia válaszát viszi és igy szól Giesl báró osztrák-magyar követhez:

— Követeléseik egyrészét elfogadtuk, a többire nézve loyalitásukban és lovagiasságukban bizakodunk.

Giesl átfutja a választ: Szerbia nem fogadja el feltétlenül a jegyzéket, néhány pont vitás marad. Hat óra után 5 percel a beszélgetés véget ért, fél 7-kor Giesl elhagyja Belgrádot. A pályaudvart csapatok zárják el, minden a legnagyobb sietséggel történik. Mikor a vonat elindul Giesl-lel és a követség személyzetével, a szerb tisztek ezt kiáltják utána:

— Aur revoir a Budapest!

A Zimonyi pályaudvaron, a magyar határálomáson, Giesl telefonhoz hivják. Tisza beszél a készüléken:

— Hát meg kellett történnie?!

Fehér fogak

minden arcot vonzóvá és széppé tesznek, gyakran már a pompásan üdítő **Chlorodont-fogpaszta** egyszeri használata után. A fogak rövid használat után gyönyörű elefántcsontfényben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogazatos sörtéjü **Chlorodont-fogkefét** használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolithatók. Kisérelje meg egy tubus fogkrémmel, melynek ára 60 fillér, egy nagy tubus ára P 1·—. **Chlorodont-fogkefe** (puha vagy kemény sörtéjü), P 1·50. Chlorodont-szájvíz üvegenként P 2·60. Csak kék-zöld színü csomagolásban **„Chlorodont"** felirattal valódi. Mindenütt kapható. — Leo-Werke A. G., Dresden, magyarországi vezérképviselete: **Molnár Bertalan és Társa, Budapest.**

Mozgószinházak müsorai.

Vigszinház:

Péntektől vasárnapig.
Augusztus 2, 3 és 4.
Pierre Benoit világhirü regényének filmváltozata:
KÖNIGSSMARK.
(Királyasszony szeretője.)
Társadalmi életkép, két rész, tizennégy felvonásban.
Főszereplők:
Petrovich Szvetoszláv és Hugnette Duflos.
I. rész: A tatár hercegnő.
II. rész: Ármány és szerelem.
Kisérő: A XXII. országos dalosverseny Debrecenben. Riport.

Uránia:

Péntektől vasárnapig.
Augusztus 2, 3 és 4.
Ludwig Wolff világhirü regényének filmváltozata:
A SZENVEDÉLY.
(Egy veszedelmes asszony.)
Társadalmi dráma, 10 felvonásban.
Főszereplők:
Greta Gardo és Conrád Nagel.
Megelőzi:
A VÖRÖS PÁRDUC.
Romantikus történet, 7 felv.
Főszereplők:
Tim Mc. Coy és Marjorie Daw.
Kisérő: A XXII. országos dalosverseny Debrecenben.

METEORBAN szombaton: Rómi világháború. — Világattrakció 10 felvonásban. Mirna Loy és Heine Conclinnel és a London réme. Kalandortörténet 7 felvonásban. Rin-Tin-Tinnel. — Előadások: 7 és 9 órakor.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

A klinikán az orvos
Vizvezetéknél, csatornázásnál
pedig
Fülöp Miklós
bádogos és szerelőmester nyujt segitő kezet.
Debrecen, Csapó-u. 3.
Telefon 917.

Ezt az igazságot a főhadnagy is belátta és domine Csobolyóval gyorsan távozott.

— Helytelen adatot adtam az imént — mondja a professzor, hogy az osztály ismét munkához kezd, — javitsuk ki a penzumban a 4-es kamatlábat 5-re.

Domine Csobolyó nemsokára rendbe jött a főhadnaggyal s a leg ártatlanabb arccal esörtetett visszavele a tanterembe. Saját édes anyja sem ismert volna fiára abban a csupasz arcu fiatalemberben, kinek lábaszárát most ütemes csattogással verdesi a nagy diákot megillető fekete tóga.

— Ennyire hát megvolnánk, — fogadja az átformálódott fiatalembert a professzor, — csak most már a nevét ne felejtse el a főhadnagy ur, mert ettől a pillanattól fogva domine Szatmári. Kérdés továbbá az, hogy ért-e a számtanhoz?

— Tüzértiszt voltam, — válaszol az magyarázatképen.

— Nagyon helyes. Most tehát az én diákom és ne vegye zokon, ha olykor goromba leszek. Nekem az természetem. Meg hogy sokat kiabálok. Menjen azért és üljön be a többi szamár közzé.

A lompos tógás főhadnagy mosolyogva helyezkedett el domine Csobolyó mellett, ő is nyomban hozzáfogott a feladat kidolgozásához.

Kivül hirtelen zaj támad. A szomszéd tanterem ajtaja csapódik. Majd közeledő lépések kopogása és a kövezethez ütődő kardok csörgése.

A tanterem csendjébe hirtelen belevág a professzor hangja élesen, felorditva.

— No hát ennyi szarvasjószágot egy rakáson mint itt van, ember még nem látott. Hát hol jár a kendtek esze, ha még ennyit se tudnak? Ilyen egyszerü kamatos kamatszámitást mint aminőről itt szó van?

Közben nyilik az ajtó és két zsandár lép be. A nagy orditásra megkövülten állnak és várnak, mig a professzor pontot tesz a mondat végére. Mintha észre se venné, az csak folytatja.

— Jöjjön maga bivalyborju domine Szatmári ide a táblához, vegye a krétát és irja, amit diktálok. A többi szamár meg figyeljen.

De már ekkor mégis csak megszólal a zsandárkáplár:

— Megálljon egy pillanatra a professzor ur és mondja meg nekünk, hogy hova tette azt a rebellis honvédtisztet, aki szemünk láttára fordult be a kollégium kapuján és itt rejtezkedik.

Még csak ez kellett a professzornak: Szembe fordult a káplárral és ismét felhuzta szóáradata előtt a zsilipet.

— Micsoda? Rebellis honvédtisztet? Már mint én, aki itt csendben dolgozom, vesződöm ezzel a sok marhával, mint ez a hétországra szóló vadtulok, ez a domine Szatmári is, aki itt a tábla előtt szerencsétlenkedik. Több se kellene nekem, hogy még holmi honvédtisztek bajával törődjem! — Hozza csak ide, domine Szatmári a munkáját és mutassa a katona uraknak. No hát az urak közt sokféle ember megfordul, de ekkora cimeres ökör egy sincs köztük. Mert nézzék az urak ezt a sok marhaságot, amit ez összeir. Nézzék csak például...

Dehogy nézték azok, dehogy. Nézték az ajtót, hogy szabaduljanak ettől a megvadult professzortól, aki végre még őket is megegzaminálja.

Azt se mondták: bakfitty, hanem megfordultak, az ajtót becsapták maguk után és robogtak tovább, hogy honvédtisztet fogjanak maguknak. Mikor kint elült a zaj, a professzor ünnepélyes arccal odafordult a tógás főhadnagyhoz és kezet nyujtott neki.

— Bocsásson meg domine Szatmári, ha szavaimmal sértettem, de lehetetlen volt másként cselekednem, mikor lám milyen barom és vadtulok a zsandár. — Kendtek meg, — fordul az osztály felé, — most már csakugyan 6-ra emeljék fel a kamatlábat!

Augusztus elsei költözködés.

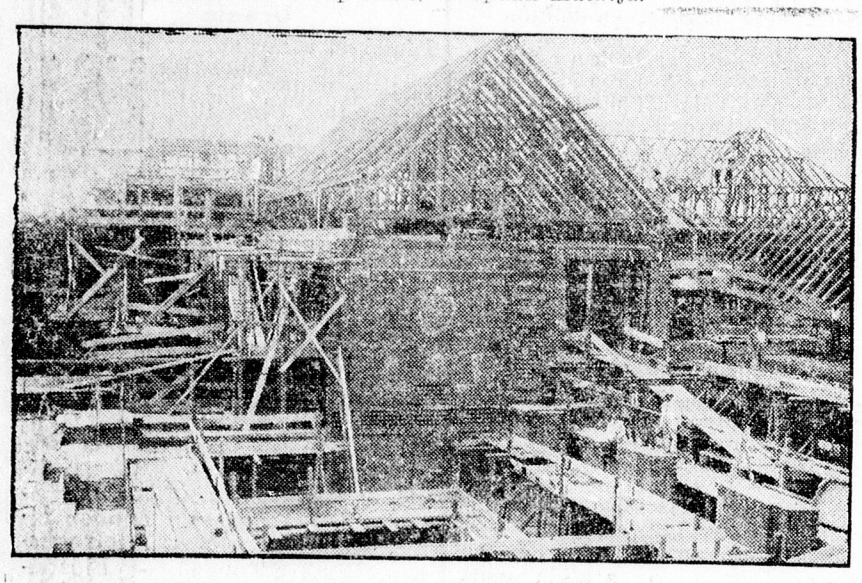
Költözködés közben. — Butorok az utcán.

Egymillió pengős pótkereset a debreceni központi egyetem épitkezésénél

Korb Flóris állitólag lemondott tisztségéről.

Egyik fővárosi lap igen nagy terjedelmü cikkben foglalkozik a debreceni egyetemi épitkezésekkel kapcsolatban. Igy magában a cimben azt mondja, hogy **egymillió pengős pótkeresetet nyujtottak be a debreceni egyetemet épitő vállalkozók.** — Sulyos zavarokról és bonyodalmakról is beszámol a fővárosi lap cikke, mely szerint **Korb Flóris, épitész, tanár a tervezésről lemondott és váratlanul szabadságra utazott.**

Megnyugtató azonban, hogy az épitkezésben ezek a bonyodalmak zavart már nem okoznak, mert az épitkezés teljes erővel folyik, mint képünk mutatja.

Az egyetem központi épületének egyik részén már a tetőt csinálják.

Ma délután lesz a debreceni csata 80 éves évfordulójának emlékünnepe

Ma van a debreceni csatának 80 éves évfordulója, mely alkalomból a város és katonaság impozáns ünnepély keretében áldozik az elesett hősöknek, kik az 1848—49. utolsó csatájában Debrecen alatt hősi halált haltak. Az idén a város vezetősége és közönsége méltó keretek között óhajtott áldozni ezeknek a hősöknek, mikor is sirjukon díszes megemlékezéssel igyekezett méltatni a 80 év előtti nagy eseményt.

A müsor szerint az ünnepély augusztus 2-án délután fél 6 órakor kezdődik a Hősök temetőjében. Előzőleg a gyülekezés a Városháza udvarán lesz, ahonnan az ünneplő közönség az Egyetértés zenekarának kisérete mellett vonul ki a temetőbe.

Az ünnepély müsora a következő :

1. Himnusz. Előadja a helybeli katonazenekar.

2. Szalacsy R. Imre ez alkalomra irt „Nyolcvan esztendő ködén keresztül" című versét adja elő.

3. Az összdalárda énekel Kollwentz Rezső főkarnagy vezényletével.

4. Ünnepi beszédet mond Siposs Imre ref. lelkész.

5. Az összdalárda énekel.

6. Az emlékmű megkoszoruzása.

7. Nemzeti Hiszekegy. Előadja a katonazenekar.

Debrecen városa nevében Zöld József főjegyzőhelyettes, a katonaság nevében pedig vitéz Siposs Árpád altábornagy helyez koszorut az emlékműre. Ezenkivül a hatóságok, az egyetemi ifjuság és a különböző társadalmi egyesületek is megkoszoruzzák a debreceni csatában elesett hősök emlékművét.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

A harmadik öngyilkossági kisérlet -- sikerült

Szolgálati fegyverével a szájába lőtt és szörnyethalt egy nyirábrányi vámőr.

Megrendítő tragédia játszódott le Nyirábrányban. *Moka* Sándor 24 éves, Nagyléta községi születésü földmives az V. vámőrszakasz parancsnokságnál Nyirábrányban teljesített már hosszabb idő óta szolgálatot. Rendes katona volt, aki szolgálatát mindig pontosan ellátta. Szombaton is rendesen elvégezte feladatát s jó kedvvel távozott a laktanyából kimaradásra, ekkor még senki sem sejthette, hogy milyen sötét gondolatokat forral agyában.

Éjfél után 1 órakor érkezett a községből haza. Egyenesen szolgálati fegyveréért ment, amelyet magához véve, a legénységi étkezőbe tartott. Ott, ahol ilyenkor senki sem tartózkodik, leült egy székre és a szájába lőtt. A golyó keresztül hatolt az agyon s Moka Sándor őrvezető holtan rogyott össze.

A lövés zajára elősietö bajtársak már csak holttestét találták. A megejtett vizsgálat eddig még nem tudta teljesen tisztázni, hogy mi adta a fiatal katona kezébe a végzetes fegyvert. Állitólag egy községbeli leánynak udvarolt — reménytelenül. Már kétszer kisérelt meg öngyilkosságot eredménytelenül, mig most harmadszorra utolérte végzete.

Tiszteljétek a dohányt és a sört, hogy hosszu életet éljetek e földön

— MONDJA DIXON PROFESSZOR, AKI SZERENCSÉTLENSÉGNEK TARTJA, HOGY A CIVILIZÁCIÓ KÁVÉVAL HELYETTESITI A SÖRT

London, julius hó. A catepowni British Association élettani osztályán W. G. *Dixon*, nemes angol professzor igen érdekes előadást tartott arról a változásról, amelyet a civilizáció okozott az idegcsillapító szerek megváltogatásában.

Az idegek problémáját valóban nem szabad lekicsinyelni. Különösen ma, amikor az embernek az idegrendszere hangulatainak és cselekedeteinek alfája és ormegája. Ha idegeink rendben vannak, akkor számunkra a világ is rendben van, aminthogy mindennapi bajaink és keserüségeink tulnyomó része beteg idegrendszerünkre vezethető vissza.

A civilizáció — mondotta az angol tudós — elválaszthatatlanul össze van forrva a négy fal közötti élettel és főképen a tulságos szellemi munkával, már pedig éppen ezek a legfontosabb feltételei az idegrendszer megbetegedések : a tulságos érzékenységnek és ingerültségnek. S valóban azt tapasztaljuk, hogy

a legérzékenyebb és legidegesebb emberek a szellemi munkások közül kerülnek ki.

Igy aztán azt is könnyen meg lehet érteni, hogy az ilyen ember miért menekül olyan szívesen a dohányhoz, mint idegcsillapító szerhez, amely valóban a legjótékonyabb orvosság a számára. És ezért megfoghatatlan, hogy miért hódolnak épen ezek az emberek a legnagyobb mértékben a kávé élvezetének is, amely pedig minden idegcsillapító ital között a legidegesitőbb.

Dixon professzor megállapitja, hogy a XVII. századtól kezdve a kávéfogyasztás fokozatosan növekszik és ugyancsak ez idő óta ebben az arányban csökken a sörfogyasztás is, pedig összetételénél fogva

a sör a leghathatósabb idegcsillapító ital,

jótékonyan csökkenti a szellem szerteleen aktivitását és igy az elme tisztulását is elősegiti. Ezzel szemben a kávé közvetlenül az agysejtek ingerlésével üzi el a fáradtságot. Tehát a test fizikai kimerültségét a szellem kifárasztásával orvosolja ; más szóval olyan, ogy vos, amely többet árt, mint használ. Emellett az ideges ingerültséget és a nyugtalanságot is fokozza.

Volt idő — folytatta Dixon professzor —, amikor az angol iszákos nép volt. Nem ment ritkaságszámba az olyan cégér, amelyen a következő szavak állottak : „Itt egy pennyért ihatsz : két pennyért holtra ihatod magadat." Az angol forradalom előtt a sörfogyasztás olyan nagy volt, hogy

a lakosság fejenként 430 liter sört fogyasztott el évente.

A mai sörfogyasztás ennek a mennyiségnek a negyedrészét sem éri el. S a sörfogyasztás e szembetünő csökkenésével arányban emelkedett a kávé és a teafogyasztás. Bizonyosra veszem — zárta fejtegetéseit az angol tudós —, hogy a mai civilizált nemzetek nagyfoku idegessége annak tulajdonitható, hogy a sört, mint élvezeti cikket teával és kávéval helyettesitették.

Debreceniek Grádóba

Dr Kuthy Sándor olasz városokkal városszövetségi kapcsolatot létesitett.

Szerkesztőségünkhöz érkezett levelezőlap adja tudtul, hogy Grádóban, ebben akedves olasz fürdőben jelenleg igen sok debreceni nyaral. Ott tölti szabadságát dr Vásári István polgármester, kinek látogatására odaérkezett az Olaszországban tartózkodó dr Kuthy Sándor, azonkivül ott nyaral Versényi Tiborné kisleányával, Pálfy Tiborné, Piribauer Ferencné gyermekeivel és még több debreceni. Grádóban tartózkodik jelenleg Barabás Béla, az erdélyi magyarság vezére Aradról. — Itt emlitjük meg, hogy dr Kuthy Sándor olaszországi utja igen sikeres volt, a mennyiben sikerült néhány olasz várossal városszövetségi kapcsolatot létesitenie.

AZ V. OSZTÁLYU MAGYAR ÉRDEMKERESZTET KAPTA SIPOSS GYÖRGY, A DEBRECENI HONVÉDKÖZKÓRHÁZ FŐSZAKÁCSA.

Negyvenkilenc éven át teljesitett szolgálatot.

A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére **Sipos** Györgynek, a debreceni honvéd közkórház főszakácsának ugyanezen a munkahelyen 49 éven át teljesitett hü szolgálata elismeréséül az V-ik osztályu magyar érdemkeresztet adományozta.

Érdemes embert ért a kormányzói kitüntetés, mert hiszen a legnagyobb ritkaság negyvenkilenc éven keresztül egyazon alkalmaztatásban teljesiteni szolgálatot.

AZ EGYIK LEGNAGYOBB SVÉD LAP MAGYARBARÁT CIKKE.

„Hazug jegyzőkönyv alapján kötötték meg a trianoni szerződést."

Stockholm, augusztus 1. Az egyik legnagyobb svéd napilap, amely Stockholmban sokszázezer példányban jelenik meg, mai számában,

„Hamis jegyzőkönyv alapján kötötték meg a trianoni békeszerződést"

cimmel a felháborodás hangján ismerteti a békeszerződés igazságtalanságait

és a magyarokat ért sérelmeket,

amellyel területük nagyrészét elvesztették. A lap cikkében azt irja, hogy meglehet érteni, hogy a magyarok követelik a béke revizióját.

ITT AZ UJ TÁNC — A „SIX-EIGHT"

Londonból irják: A táncmesterek Londonban konferenciára gyültek össze, amelyen mintegy 400-an vettek részt. A tanácskozás után a táncmesterek kedélyes társas összejövetelt tartottak és ennek során bemutatásra került a legfrissebb tánckreáció: a *six-eight* (olvasd: szikksz-éjt). A six-eight magyarul hatnyolcadot jelent és azért kapta ezt az elnevezést, mert hatnyolcad ütemü zenére táncolják. A táncmesterekenek és a meghivott közönségnek nagyon tetszett az ujdonság, amely technikailag nagyon egyszerü, de amellett tetszetős és magával ragadó. Némelyek ugy találták, hogy legjobban a spanyol quick-stepre emlékeztet, mások szerint pedig ez az uj tánc nem egyéb, mint a black-bottom, a quick-step és a chassé kombinációja. Az uj táncot könnyü megtanulni és könnyü táncolni.

A Ferencváros győzött Buenos Airesben

Budapest, aug. 1. A Ferencváros ma játszotta le amerikai turája folyamán meccsét Buenos Airesben a Riverplata csapattal, amelyben 4:3 (félidő 2:3) arányban győzött.

Rablótámadás áldozata lett Budapesten egy biztositási tisztviselő

Husz késszurás volt rajta. — A mentők a Rókusban hely hiányában a kapuban helyezték el.

Budapest, aug. 1. Ma este fél 9 tájban a mentőket a Horthy Miklós-utra hivták, ahol az uttesten **Székely** Béla biztositási tisztviselőt eszméletlen állapotban találták — A mentőorvos megvizsgálta Székely Bélát és megállapitotta, hogy **a felső karján mintegy husz szurás van, azonkivül agyrázkódást is konstatált nála.** Mindjárt a helyszinen a mentőorvos élesztési kisérleteket tett, amelyek sikerrel jártak. A mikor Székely Béla magához tért, elmondotta, hogy több ember kicsalta a mezőre, ahol meg támadták. Mintegy 600 pengő kész pénzt volt nála, amelyet elraboltak. Beszállitották a Rókus-kórházba, ahol már nem volt hely és igy a kapuban helyezték el.

Két fiatal szobrász elindult gyalog Rothermere lordhoz

A mult napokban este két hosszuhaju, cserkészruhás fiatalember érkezett Sopronba, akik azzal a szándékkal keltek utra, hogy gyalog elmennek Rothermere lordhoz. A két fiatal ember, akik hónuk alatt nagy bőrkötéses könyvet vittek, szobrászok, a budapesti Képzőművészeti Főiskola növendékei, a nevük Rözge László és Horváth József. Egy soproni ujságiró beszélgetett a két fiatalemberrel, akik elmondották, hogy gyalog akarnak kimenni hazánk nagy barátjához, Rothermere lordhoz. Meg is mutatták a Magyar Nemzeti Szövetségnek és a székesfővá-ros tanácsának ajánló sorait.

Elhatározásuk már hónapokkal ezelőtt érlelődött meg bennük. A két ifju művész ugyanis elkészitette a magyar tragédiának megrázó szimbolumát. A terrakottából készült szobor egy kettős kereszt álló Hungáriát ábrázol, amint a hazugság, a rágalom sárkányaival viaskodik. A szobrot ajándékba viszik el Rothermere lordhoz hálájuk jeléül. A diákok már Sopronig is gyalog jöttek. Gyalog fogják tovább folytatni utjukat egész Ostendéig és onnan áthajóznak Doverbe, hogy átadják szobrukat a lordnak.

Öngyilkos lett Seidner aradi nagyvállalkozó aki 30 évvel ezelőtt párbajban megölte Badeni grófot

Arad, augusztus 1. Aradmegye egyik ismert nagyvállalkozója, *Seidner* Sándor tegnap éjjel veronállal megmérgezte magát és mire hozzátartozói rátaláltak, Seidner már halott volt. Az öngyilkosság nagy feltünést keltett nemcsak Aradon és a megyében, hanem egész Erdélyben, mert

Seidner ujabb áldozata Erdély sulyos gazdasági válságának.

amely a közelmult hetekben a Seidner Bernát és fiai fatermelő, utépitő és kavicsbányavállalat összeomlását idézte elő. Legutóbb a cég tulajdonosai magánvagyonukat is rendelkezésre bocsátották a cég szanálására, azon még igy sem kerülhették el a fizetésképtelenséget. Előlötti elkeseredésében követte el a Seidner Bernát halála óta a vállalatot vezető társtulajdonos az öngyilkosságot.

Seidner Sándor közel 30 évvel ezelőtt egy lovagias üggyel kapcsolatban napokon át szerepelt az egész osztrák-magyar monarchia sajtójában és a külföldi lapokban is. A most öngyilkossá lett nagyvállalkozóval egy nyilvános helyiségben összeszólalkozott Badeni gróf fiatal lovassági hadnagy. Badeni gróf volt osztrák miniszterelnök fivérének a fia. Az összeszólalkozásból lovagias ügy keletkezett, amelyet kardpárbajjal fejeztek be. A párbajban Seidner Sándor olyan sulyosan sebesitette meg Badeni grófot, hogy a hadnagy sérülésébe rövidesen belehalt.

AZ AMERIKAI KORMÁNY IS MAGÁNAK IGÉNYLI A CÁRI VAGYONT.

Newyorkból jelentik: Az amerikai törvényszék a közel jövőben érdekes vagyonjogi pert tárgyal. II. Miklós cár vagyonáról van szó, a melynek nagyrésze az Egyesült Államokba került. A vagyon értékét tizmillió dollárra becsülik. A cári örökségre négyen tartanak igényt: a szovjet kormány, a volt cára család életben maradt tagjai, egy állitólagos orosz nagyhercegnő és az amerikai kormány. A szovjet kormány azzal indokolja vagyonjogi igényét, hogy a cári család vagyona a nép adójából származik, a cári vagyon tehát a népé.

A legnagyobb esélye a vagyon megszerzésére természetesen a jogszerü tulajdonosnak, az egykori cári család tagjainak van. Az állitólagos nagyhercegnő, aki szintén igényt formál a tizmillió dollárra, az utolsó cár legkisebb leányának, Anasztázia nagyhercegnőnek mondja magát. Valószinü, hogy az illető egy Csajkovszki nevü emigráns asszonnyal azonos. Az amerikai kormány azzal az indokolással igényli a cári vagyont, hogy a Krenszki-kormány annak idején százhetvenhét millió dollárt vett fel kölcsönképpen az Egyesült Államokban, amelyet Oroszország mindenideig nem fizetett vissza.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

Kánikula

(Két ur diskurál a kávéházban. Az egyik azt mondja, hogy ő bírja a meleget, a másik, hogy nem bírja.)

Aki bírja: Tudja kérem, ez temperamentum dolga. Én nagyszerüen biroma meleget.

Aki nem bírja: Bevallom őszintén, én nem bírom a meleget. Rosszul vagyok a hőségtől. Nem tudok sem aludni, sem enni, sem dolgozni.

Aki bírja: Mégis mit csinál ilyenkor egész nap?

Aki nem bírja: Izzadok.

Aki bírja: No és attól lehül?

Aki nem bírja: Tudom, hogy nem segitek ezzel magamon. Ugy van az ember ezzel, mint a jajgatással, ha fáj valamije. Jól tudja, hogy nem csillapodik a fájdalma az ordításból, mégis jajgat. Mit szól ehez a hasonlathoz?

Aki bírja: Konstatálom, hogy maga valóban nem bírja a meleget.

Aki nem bírja: Megpróbáltam már uszodába járni, hüsitő italokat inni. Két pohár málnaszörpöt még meg birok inni, de a harmadik pohár jégbehütött italnál már párologni kezdek, olyan melegem lesz.

Aki bírja: Forró teát kell inni, azt mondják, hogy az jól lehüti az embert.

Aki nem bírja: Attól még jobban kimelegszem. Általában ha csak ránézek valami forróra, máris rosszul vagyok. Maga tényleg bírja?

Aki bírja: Ragyogóan. A meleg megacélozza az izmaimat, fellendül a munkakedvem és egész más hangulatban vagyok. Jól érzem magam.

Aki nem bírja: Akármilyen hőség van?

Aki bírja: Minél nagyobb a hőség, annál jobb kedvem van. És annál többet dolgozom. Ma például egész nap a gyáramban voltam és reggeltől estig dolgoztam. Bár holnap melegebb lenne.

Aki nem bírja: Hogy kívánhat ilyet? Azt hiszi, hogy negyven fokos melegben tudna dolgozni a gyárjában? Gépek között!

Aki bírja: Csak bizza rám. Már látni szeretném azt az igazi kánikulát!

Aki nem bírja: Tulajdonképen, milye ngyárja van magának?

Aki bírja: Jéggyáram. *(pp.)*

A CUKRÁSZIPAR TERMÉKEINEK FÉNYÜZÉSI ADÓ KÖTELEZETTSÉGE MEGSZÜNT.

Budapest, augusztus 1. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely a cukrászipar és a cukorka ipari termékeinek fényüzési forgalmi adó kötelezettségét megszünteti és intézkedik az ezek után fizetendő forgalmi adó váltságról.

Hirdetés

Nagyrábé községben, Bihar vármegyében a Nagyrábéi Hengermalom Szövetkezet ingatlana és malom berendezése f. évi augusztus hó 13-án d. e. 9 órakor a berettyóujfalui kir. járásbiróság épületében (telekkönyvi osztály) bírói árverés alá bocsáttatik és már 48.000 pengőért megvehető.

A malom berendezése: 12 járatu, félmagas őrlési sikszitás vámmalom. Tartozék: 1 drb 42-es darás kő, köles hántoló és olajmalom. A hatjógép: 84 lóerős, egyhengeres, fekvő Diesel nyersolajmotor. Berendezés és épület jókarban, jó őrlőterülettel. Esetleges felvilágositásokat nyujt: Dr Fekete Ferenc ügyvéd, csődtömeggondnok, Berettyóujfaluban.

Berettyóujfalu, 1929 julius hó 31.

DR FEKETE FERENC
ügyvéd,
Berettyóujfaluban.
csődtömeggondnok.

A NAP HIREI

Péntek **2** Lohel

Előfizetés megujitás

Felhivás Előfizetőinkhez!

Felkérjük az igen tisztelt előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetési dijat folyó hó 5-ig a lapkézbesitőknél lévő nyugtára, avagy pénztárunknál kiegyenliteni szives kedjenek, különösen azért, hogy a lap kézbesitése késedelmes előfizetés miatt akadályokba ne ütközzék.

„DEBRECZEN" kiadóhivatala.

— **Zöld József főjegyzőhelyettes hivatalában.** Zöld József főjegyzőhelyettes a jog- és pénzügyi bizottság elnöke hazatért szabadságáról és a csütörtöki napon már át is vette hivatalának vezetését. Zöld József főjegyzőhelyettes, aki szabadságidejét Olasz országban töltötte, kitünő színben van s a legjobb egészségnek örvend. Dr. Joó István tb. tanácsnok, aki távollétében a jog- és pénzügyi bizottságot vezette, a mai nap folyamán kivette szabadságát.

— **Hitvédelmi szakosztályi** ülése a Templomegyesületnek, a mai napról elmarad, helyette holnap, szombaton délután 6 órakor lesz a Kollégium dísztermében, melyen előadást tart Kardos Lajos s-lelkész „A gyülekezeti élet tüköre" cimmel. A nagyon érdekes előadásra ezúton is felhívja a vezetőség az érdeklődők figyelmét.

x Orvosi hir. Dr. Vajda Lajos belgyógyász, tüdőszakorvos, szabadságáról hazaérkezett és rendelését tüdőbetegek részére, József kir. herceg u. 34. szám alatt, ismét megkezdte.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Mátlosz-Mászeé, újhold hirdetése szombatján:** Pénteken este hét óra 10 perckor, szombaton reggel hét órakor, Muszafima délelőtt fél 11 órakor, délután öt órakor és este hét óra 55 perckor. A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc órakor. Hétköznapokon reggel félhét órakor, a Kápolnás uccai templomban egynegyed hét órakor, este mindkét templomban hét óra 25 perckor.

Az Elnökség.

— **Felhivás.** A 28-as körzet egységespárti választóit felkérjük, hogy folyó évi augusztus hó 3-án, szombaton este 7 órakor szíveskedjenek a Neumayerné-féle vendéglő párthelyiségében, (Teleki ucca 86.) okvetlenül megjelenni, igen fontos pártügy megbeszélése végett. Az Elnökség.

x Antiquar könyvekből legnagyobb raktárunk van. Ugy szépirodalmi, mint tudományos müvekből. Könyváraknak elsőrendü anyag. Tankönyvszükségletét antiquárkönyvekből is, már most beszerezheti Antalfy József könyvkereskedéséből. Szt. Anna és Varga ucca sarok. Tel. 612.

x A Nyilastelepi Népkör vezetősége tisztelettel meghivja a kör t. tagjait és az érdeklődőket e héten, szombaton, azaz, augusztus hó 3-án, este 8 órai kezdettel tartandó tagértekezletre. — Ezen alkalommal fellép a működő gárda is a legjobb magászámokkal.

A cigányprimás félholtra verte és kirabolta a gazdát, aki nem fizetett neki a nótákért

Rablás büntettével vádolva került tegnap a debreceni törvényszék Jankovich tanácsa elé öt esztári cigány: Böszörményi Eduárd, Oláh József, Szilágyi István, Tóth István és Bartha János. Az ügy igen érdekes előzményei a következők:

Gajdács János jómódu esztári gazdálkodó lovat adott el a pocsaji vásárban és a jó üzlet alkalmával nagy mulatságot csapott az egyik korcsmában. Egyre-másra hozatta a borosüvegeket és amint belemelegedett az ivásba, a cigányt is oda rendelte az asztalához, Böszörményi E. volt a banda primása, aki egymásután huzta a szívhez szóló nótákat az ittas gazdálkodó fülébe.

De az egyre csak a „Gém daru..." kezdetü nótát huzatta és énekelt, ivott a késő délutáni órákig.

Végre Gajdács fizetett és indulni készült.

A cigányok ekkor elébe álltak és kérték, hogy fizesse meg, amiért egész délután huzatta velük.

A gazdálkodó azonban rájuk sem hederített, kijelentette, hogy nincs pénze és anélkül, hogy egy fillért is fizetett volna a cigányoknak, eltávozott. Még nem ment haza, hanem felkereste Kiss Eszter cigányasszonyt, akivel kártyát vetletett.

„Rosszul fogsz járni!" — igy szól a jóslat, de a gazda nem nagyon törődött a fenyegetéssel, hanem amint beesteledett, megindult haza, Esztár felé.

A cigánybanda pedig ezalatt bosszut forralt. Meglesték merre megy Gajdács és utána vetették magukat. Mikor már kiértek a nyilt országutra, elébe álltak és ujra követelték a pénzüket. De Gajdács ujra megtagadta a fizetést.

Ekkor Böszörményi Eduárd felkapta botját és azzal nagyot huzott a gazdálkodó hátára.

Ez szaladni kezdett, de a gyorslábu cigányok hamar utolérték és ujra verni kezdték a bottal.

Körülbelül egy kilométeren át tartott ez a hajsza, a gazdálkodó nem bírta szusszal, a cigányok mindig utólérték és ütötték, ugy, hogy végül is eltört a bot. „Na, most megkeressük a bot árát!" — kiáltották és kikutatva Gajdács zsebeit otthagyták az uton.

A nyomozás és a vizsgálat lefolytatása után tegnap a debreceni büntetőtörvényszék elé került a cigányok ügye. A főtárgyaláson dr Jankovich Jenő tanácselnök elnökölt, a vádat dr Bényey Zoltán kir. ügyész képviselte.

A vádlottak természetesen cigányszokás szerint tagadták a vádat és egymásra hárították át a büncselekmény elkövetését. A tanuk és a sértett vallomásaiból azonban kétségtelnül megállapitást nyert, hogy *a verekedésben csak Böszörményi Eduárd és Oláh József vettek részt.*

Ez alapon a bíróság a két vádlott bünösségét megállapitotta és fejenként két évi fegyházzal sujtotta őket.

A többi vádlottat a törvényszék bizonyiték hiányában felmentette a rablás vádja alól. A vádlottak az ítéletet megfelebbezték.

— **Félkezének mind az öt újját levágta a szecskavágó.** Székesfehérvárról jelentik: Kokán István ötvenhárom éves uradalmi cseléd, Kálozon, a szecskavágónál foglalatoskodott. — Adogatás közben balkeze véletlenül belekerült a gépbe, amely levágta a kezének mind az öt újját és fél tenyerét. A szerencsétlen öreg cselédet eszméletlenül szállitották a székesfehérvári kórházba.

— **Magyar nótát tanuljunk zongorázni.** A magyar nóták zongorán való játszásához nem kell bravuros technika, csak magyar érzés és helyes stilusos, magyaros kiséret. Dezső Gábor zeneszerző olyan csodálatos módszert dolgozott ki, amelynek segitségével bárki néhány hónap alatt megtanul magyar nótát zongorázni és meg tanulja a legtökéletesebb kiséretszerkesztést. Debreczenben nagyon sokan zongoráznak magyar nótákat, de a kiséretszerkesztéssel bajok vannak. Egyhangu, unalmas kiséret tönkre teszi a legszebb nótákat is és sajnos sokan, nagyon sokan vannak, akik még mindég a stilustalan kisérettel diszitik egyébként kedves, szép játékukat. Ezeknek a játékosoknak a figyelmét hívjuk fel Dezső Gábornak 25 év tapasztalatain épült, országszerte dicsért módszerére. Dezső Gábor nem sablon nótákat tanit, sablon kisérettel hanem komoly, tökéletes harmonizálást és szép, stilusos, magyaros előadást. Érdeklődők irjanak Dezső Gábor zeneszerző, Debrecen, Kossuth u. 60. szám alatti cimére, levélbeli meghivásokat, vagy forduljanak Görcsös Lajos, Batthyányi ucca 26 szám alatti rádióüzlet tulajdonisához, aki szivesen szolgál felvilágositással.

x Használt tankönyvek vétele legmagasabb áron, jövő tanévre tankönyvek már most kaphatók, — használt és új — állapotban. Springer könyv-, papir és fotocikkek szaküzletében. — Figyelmes, pontos kiszolgálás.

x Hol szerezheti be legelőnyösebben iskolakönyveit? Használt, kifogástalan állapotban, az összes iskolák részére, legújabb kiadásokban, cserélni is lehet, Belvárosi antiquárium, Kossuth ucca 15. szám.

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópikus flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolut tiszták. — Több tagu családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.
Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar-francia konyha.
Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Tudom

Tudom: hazugság az élet.
A vágy — csak szappanbuborék.
Mégis, mily jó volt hazudni,
Hogy szerelmes vagyok beléd!

Ez a hazugság hitem lett.
Lelkemből szüremlett elő
S úgy égtem általa vágyban
Miként a nap, ha perzselő.

Ha . . . szétfujjad minden vágyam
Elpattant a mult meséje.
Hazugság, vagy igazság volt?
Majd a szived felel erre!

BAKSA SÁNDOR.

Az Országos Dalosversenyek filmje

Most érkezett le Debrecenbe az országos dalosversenyekkel kapcsolatban felvett film, melynek külön érdekessége, hogy ezek a felvételek csaknem egytől egyik itt Debrecenben történtek. Jól esik látni ezeken a képeken s meg kell vallani, hogy igen jól sikerült képeken keresztül ismét ezeknek a lapoknak szépséges diadalát, a magyar dal magasztos ünnepét. Tegnap este volt ennek a filmnek a bemutatója, mégpedig általános elismerés és siker mellett. Mindenki a legőszintébb elragadtatással nézte végig, mint egyik legsikerültebb híradó filmet. Ennek a filmnek valóban értékes és szép hivatása volna, ha a külföld is látná ezt az ünnepélyt a maga impozáns nagy és szép voltában. Az a tömeg, az ünneplő sokaság és sok-sok pompás részlete Debrecennek, mind-mind méltó volna arra, hogy a magyar hírt, dicsőséget, diadalmas kulturát és élni akarást elvigye a külföldiek szeme elé.

Kedves és kellemes meglepetése lesz a debrecenieknek ez a film, melyen ezer meg ezer ember magára ismerhet és láthatja ujra azt a lélekemelő, impozáns kibontakozást, mi éppen Debrecenben a magyar dal ünnepével történt meg. Egyik-másik részletében pedig művészi kivitelü ez a film, hogy csak a legnagyobb elismeréssel emlékezhetünk meg róla. Tizezer magyar dalos éneke pl. még igy képen is annyira felemelő, hogy alig tud az ember a varázsától megszabadulni és szinte hallja a 10.000 dalos egetverő énekét. Vagy a Csokonai szobránál, Bocskay szobránál való felvétel egy kicirkalmazott filmdarabnak is diszére válna. És a felvonulás hatalmas mérete, az egyes dalárdák szereplése, dijak bemutatása, szerenádok, mind-mind olyan kedves momentumok, melyek méltán tarthatnak számot a debreceni közönség érdeklődésére.

x Izlelje meg a Korona vendéglő vámospércsi borait, 1 liter 1,20 fillér.

— **Összeroncsolt női holttest a síneken.** Nagyszőllősről jelentik: A Királyháza felől Nagyszőllős állomásra berobogó személyvonat mozdonyának kerekein vérnyomokat vettek észre. Az állomásról azonnal kimentek a pályára, hogy felderitsék a vérnyomok eredetét. A sínek mentén borzalmas leletre bukkantak a vasutasok: egy a felismerhetetlenségig összeroncsolt női holttest feküdt ott. — A mozdony kerekei valósággal felnégyelték a szerencsétlen nőt, akinek egész alteste egy kimart véres üreg benyomását keltette. A nyomozás megállapitotta, hogy a szerencsétlen nő a Légió Bank, nagyszőllősi fiókja igazgatójának a barátnője volt, akit az igazgató elkergetett magától. A leány ezért lett öngyilkos.

Gyászrovat

Palágyi Istvánné életének 36-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 2 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a gör. kath. egyház szertartása szerint, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Soltényszky Andrásné szül. Nemes Piroska életének 42-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 5 órakor lesz, a Kossuth utcai templomban történt ravatalozása után, a ref.egyház szertartása szerint tartandó gyászszertartás után, a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Szabó Zoltán, klinikai mübutorasztalos 30 éves korában elhunyt. — Temetése folyó hó 2-án délután 4 órakor lesz, a Péterfia utcai temető halottas házánál, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Szabó Matild életének 6. hónapjában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 3 órakor lesz, a Szent Anna utcai temetőben levő kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Somogyi Ibolyka Márta 10 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 3-án délelőtt 10 órakor lesz, a Csapó kert. Zrinyi utca 31. szám alól, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. váll. rendezi.

Engi Sándor 9 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 4 órakor lesz, Csapó kert, Jánosi utca 84. számu háztól, a református egyház szertartása szerint, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Barcza József—Hodosi Róza. Király Gyula—Büte Piroska. Törő Sándor—Botos Erzsébet. Fejes Gyula—Papp Erzsébet. Vampetich Lajos—Szilágyi Ibolya. Varga József—Veszeli Julia.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Sándor Elek Máv. kovács, fiú Béla. Kulcsár Ferenc fuvaros, leány Margit. Farkas József keresk. leány Judit.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Gaál Ilona róm. kath. 21 éves, Kishegyesi út 38. szám. — Soltenszki András ref. 42 éves, Wesselényi-tér. Szabó Zoltán ref. 30 éves, Apaffy u. 27. szám. — Salát Magda ref. háromhónapos, Ujj ucca 22. szám.

— **A debreceni, Bozzay-telep,** Dévai ucca 11. szám alatti, „Öreg-tanya" vendéglő külön nagytermében, aug. hó 3-án, szombaton este nagyszabásu batyus nyári táncmúlatságot rendez. Kezdete este 8 órakor, vége reggel hat órakor. Belépődíj 1 pengő és a vigalmi adó. A zenét Téglássy Imre elsőrangu zenekara szolgáltatja. A nagyérdemü közönség szíves megjelenését kéri a Rendezőség.

x **A Magántisztviselők** debreceni csoportjának nőbizottsága, augusztus hó 4-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel, egyesületi helyiségében, (Piac ucca 62. szám) fagylaltdélutánt rendez, melyre a csoport tagjait, valamint azok vendégeit, ezúton hívja meg.

Alakitják a HAVAS

harisnyaáruházat Bádogos-u. 1 alatt.

Ilyen olcsón még soha nem vásárolt!! Siessen ön vásárolni még a készlet tart!

Néhány reklámcikk a sok közül:

1 pár vékony cérna női harisnya	— —	P 1·80
1 pár prima fátyol női harisnya	— —	P 2·80
1 pár Ia Bemberg selyem női harisnya	—	P 3·75
1 drb. Ia csikos selyem női nadrág hibátlan		P 2·75
1 drb. gyönyörü selyem női swetter hibátlan		P 7·20

Fürdődresszek, kötött áruk és mindenféle ruhaselymek minden elfogadható árért.

HAVAS harisnyaáruház, Bádogos-u. 1.

Egy hónapi fogházra itélt a debreceni törvényszék egy ügyetlen pénzhamisitót

A mult év decemberében a Miskolchoz közel fekvő Szilvásvárad községben pénzhamisító bandát leplezett le a csendőrség. Böhm Lajos és Boros Balázs müszerészek szövetkeztek Kazai Bálint és Szabó Imre szilvásváradi földmívesekkel és elhatározták, hogy hamis pénzt fognak gyártani és azokat forgalombahozzák. Hozzá is kezdtek a munkához. Gipszből formát készítettek és ebben állították elő a hamis 50 filléreseket. Az volt a tervük, hogy ha sikerül a hamispénz készítése, akkor majd bankjegyek hamisításával is megpróbálkoznak. Azonban az 50 filléresek hamisítása nem sikerült s amikor egy darabot forgalombahoztak, már rajta is vesztettek, mert a csendőrség lefülelte őket.

A debreceni törvényszék egyizben már tartott tárgyalást ebben a bünügyben, amikor is Böhm Lajost egy évi és 3 hónapi, Boros Balázst pedig két hónapi fogházzal sujtotta. Tegnap pedig Böhm és Kazai kerültek a debreceni törvényszék Jankovich tanácsa elé pénzhamisitással vádolva. Kazai kihallgatása alkalmával beismerte bünösségét, Szabó azonban tagadta a vádat. A kihallgatott tanuk is csak Kazai bünösségét igazolták, akit egy hónapi fogházra ítélt a bíróság, mig Szabót bizonyítékok hiányában felmentette. Az itélet a felek megnyugvása folytán jogerős.

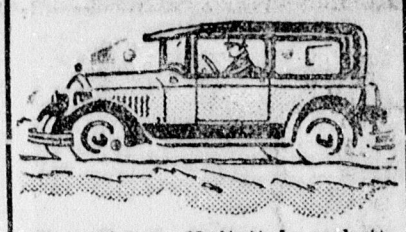
— **Szerencsétlenség a Kassai úti kislakások épitkezésénél.** Tegnap délután a Kassai úton igen súlyos szerencsétlenség történt házépitás közben. Balla József 30 éves köműves munkásra a Kassai úton épülő kislakásoknál dolgozva rászakadt a nyersen felrakott téglafal s a munkásra ráhulló tégladarabok igen súlyos sérülést okoztak. Balla Józsefet a szerencsétlenség után azonnal a sebészeti klinikára szállították, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy kisebb agyrázkódást és belső zúzódásokat szenvedett. Az orvosi kezelés után a súlyosan sérült embert hozzátartozói kérelmére elszállították a lakására, Magyari ucca 18. szám alá, ahol orvosi kezelés alatt áll. A rendőri vizsgálat során megállapitották, hogy a szerencsétlenségért nem terhel senkit felelősség. Balla az újonnan épülő kislakás mellett elhúzódó árokban dolgozott s munkaközben a véletlen szerencsétlenség folytán a felrakott nyers fal rádőlt.

— **Mükedvelő előadás a Homokkerti Olvasóegyletben.** A Homokkerti református Olvasóegylet vigalmi bizottsága, 1929. évi augusztus hó 4-én, saját újonnan épitett nagytermében hajnalig tartó tánccal egybekötött mükedvelő előadást rendez, mely alkalommal színre kerül „Méltóságos csizmadia". Bohózat három felvonásban. Irta: Rónaszéki Gusztáv. — Rendező Szilágyi József. Szereplők: gróf Váraljay Ervin—Tóth Gyula. báró Hidvégi Zoltán—Seres István. Mallér Mátyás csizmadiamester—Batári József. Kiss Jancsi csizmadialegény—Papp István. Erzsike, Mallér leánya—Nagy Böske. Klári szobaleány—Szabó Bözsike. Georges inas—Tökés Lajos. Jutka mindenes—Török Irmuska. Harangozó—Nagy János. első, második, harmadik fehérruhás leányok: Szilágyi Icuka, Bancsi Icuka, Török Piroska. Sugó: Lázár János. Az előadás kezdete délután 4 órakor, a tánc kezdete, este 8 órakor, vége hajnali négy órakor. Belépőjegy személyenként, külön az előadásra és külön a táncra, egy pengő és a vigalmiadó. Tekintettel az egylet kulturális és jótékonycéljaira, felülfizetéseket köszönettel fogad a Rendezőség.

— **Hétfőn minden újságárusnál a „Debreczeni Hétfői Ujságot" kérje. Ára 10 fillér.**

— **A debreceni gör. kath. legényegylet,** folyó hó augusztus 4-én, este 8 órai kezdettel a gör. kath. iskola, (Vigkedvü Mihály ucca 4. szám) em. nagytermében, müsoros estét rendez. Müsor a következő: 1. Nyitány. Előadja az ifjúsági zenekar. 2. Szavalat: Brebán László. 3. Ágnes. Népszinmü. Egy felvonásban. Csupleá Lajostól. Szereplők: Kiss Kovács András: Pechóny Gyula. Ágnes a leánya—Domokos Ibolya. Kerekes Gábor—Petkó Mihály. Galambos István—Szabó Gábor. Nyakas Suba Péter bíró: Brebán László. Peti a cigány—Mokán Buci. 4. Puskaporos torony. Irta Prihoda Andor. Szereplők: Cinóber, zsidó katona: Mokán Náci. Mérges tizedes—Szabó Sándor. Szives megjelenést kér a rendezőség.

Béraufók

Biztosüzemü. Nyitott és csukott, legmodernebb kivitelben, rövidebb és hosszabb túrákra, tulajdonosok saját vezetése mellett. Megrendelhetők megegyezés szerint. :—: Telefon: 14—88. Garage: Széchenyi ucca 26. sz.

— **Fizessen elő a Debreceni Hétfői Ujságra.**

— **Kigyulladt az avar a Dobozi temetőben.** A nagy szárazság következtében kiszáradt a fü mindenütt és tegnap délelőtt nagy riadalmat okozott, hogy a Dobozi temetőben, nagy területen lángralobbant a kiszáradt avar. A közelben posztoló rendőr azonnal értesítette a tüzoltóságot, akik azonnal kivonultak a helyszínre és hamarosan eloltották az égő avart. A száraz avar valószínüleg egy eldobott cigaretta végtől gyúlladt meg. Szerencse azonban, hogy a tüzoltók hamarosan kivonultak, mert a tüz nagy gyorsasággal terjedt tova és könnyen belekaphatott volna a fejfákba is, ami érzékeny károkat okozott volna az elhunytak hozzátartozóinak. A vizsgálat megindult.

— **Hazajött a „halott"** Eszékről jelentik: A múlt szombaton halálos szerencsétlenség történt Eszéken. Az esti órákban Trifunov Koszta munkás ittasan igyekezett hazafelé a drávai hídon keresztül. Keresztül esett a híd karfáján és eltünt a hullámokban. Családja meg is gyászolta, amikor vasárnap a holtnak vélt ember betoppant otthonába. Éppen az ebédnél ült Trifunov családja, amikor kinyilt az ajtó és sáppadtan, összetörten, gyürötten Trifunov belépett. A család tagjai megdöbbenve néztek Trifunovra, azt hitték kisértetet látnak. A halottnak hitt ember, azonban megszólalt: — Enni adjatok, mert szörnyen éhes vagyok. Trifunov semmire sem emlékszik, mi történt vele, azt sem tudja, hogy a hídon keresztül belezuhant a Drávába. A Dráva partján egy bokor aljában ébredt fel, szombaton este és csak azon csodálkozott, mitől lett csuron vizes a ruhája.

— **A Mansz. „Erzsébet" énekkara,** folyó hó augusztus 4-ére tervezett kirándulása több más kirándulás miatt elmarad s helyette folyó hó augusztus 11-én, (vasárnap) délután rándul ki az énekkar a Nagyerdőre. Gyülekezés délután félhárom órakor a Hősök-emlékoszlopánál. Elnökség.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Ára részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

Károly bácsi (Nagy Károly), a Zenede városszerte ismert altisztje nyugalomba vonult.

Csak egy mosolyt

Fogyasztókura.

— Hát semmit sem csinálsz, hogy lefogyaszd magad?

— Oh, mindent elkövetek. Most is tíz napja nem ettem és tíz éjjel nem aludtam.

— Lehetetlen!

— Dehogy is. Nappal alszom és éjjel eszem.

Méltányosság.

— Remélem doktor úr, nálunk méltányosságból nem számít fel semmit.

— Miért nagyságos asszonyom?

— Mert az egész házban az én Pistikémtől kapták meg a gyermekek a vörhenyt a gyerekek.

A pontos szobalány.

— Nagyságos asszony kérem, az előbb, mikor fürödni tetszett, itt járt egy úr és beszélni akart a nagyságos asszonnyal. Mondtam, hogy most nem lehet, mert fürödni tetszik. Nem hitte el. Akkor megmutattam neki a kulcslyukon keresztül.

Hajnalban.

— Be vagyok rugva? Na és? Azt mondják, hogy az alkohol ellensége az emberi szervezetnek. Na és? hát olyan gyáva vagyok én, hogy nem nézek szembe az ellenséggel?

— **Félholtra verte gázdáját s ennek apját egy szolgalegény.** Nagykanizsai tudósítónk jelenti: A zalamegyei Csepely községben Papp Lajos jómódu gazdálkodónál volt alkalmazva Csányi János 21 éves szolgalegény. A legény nem dolgozott megfelelően, s ezért a gazda szemrehányással illette. A szemrehányás miatt a legény annyira feldühödött, hogy karóval munkaadójára támadt, akit addig vert a fején, amíg a gazda eszméletlenül esett össze. Amikor a gazdának az apja, idősebb Papp János látta a fiának bántalmazását, odaugrott, — hogy segítségére legyen. A feldühödött szolgalegény erre nekiesett az öregnek és őt is félholtra verte. Csak az odaérkezett csendőrök tudták a dühöngő legényt megfékezni. Az apát és a fiát eszméletlen állapotban szállították kórházba. Állapotuk válságos, egyiket se lehetett kihallgatni.

Vakmerő rablómerénylet

Fejbevágta a tyuktolvaj a gazdát, aki tettenérte.

Bátor tyuktolvaj garázdálkodik napok óta a vasutai állomás környékén. Tegnap éjszaka Erdős Antal Máv. műszaki segédtiszt udvarára hatolt be és ott a tyukólat felnyitotta. A tyukól villamoscsengővel van ellátva és a csengő azonnal jelzett is. Erdős azonnal kiment az udvarra, ahol a tyukól mellett egy magas alak állt, amint egy zsákba rakta a tyukokat. Erdős felkapott egy lécet és a tyuktolvajra ütött, aki azonban egy sulyos tárggyal ugy fejbevágta Erdőst, hogy elöntötte a vér és ájultan összeesett. Az ismeretlen tolvaj pedig továbbállot és hat darab tyukot vitt el magával. A tolvaj azonban nem elégedett meg a zsákmányával, hanem átment a szomszédba is, Kertész Lajosékhoz ahonnan szintén ellopott két darab tyukot.

A károsultak feljelentésére a rendőrség meginditotta a nyomozást a tyuktolvaj kézrekeritése iránt.

— **Addig hajtotta a lovát egy ittas fuvaros, amig az állat összeesett.** Tegnap délután az Attil-téri gör. kath. templom előtt egy ló megbotlott a villamossíneken és eleset. Néhányszor felemelte a fejét, azután fekvemaradt csak a lélegzése mutatta, hogy még van benne élet. Hamarosan rendőr került és a járókelők összegyülekeztek a mozdulatlanul fekvő állat mellett. Néhány jószivü ember felemelte a ló fejét és elhúzták a sínekről, mert közeledett a villamos. A rendőr rászólt a fuvarosra, hogy állitsa fel a lovát és hajtson tovább, ne okozzon forgalmi akadályt. Ekkor derült ki, hogy a fuvaros — tökrészeg... Most is azért akart áthajtani a síneken, — mert, — amint mondotta, — „Egy kupicával beakartam kapni" a sarki korcsmárosnál. A járókelők mind sürübb gyürüben fogták körül a lovat és gazdáját. A tömegből hangok hallatszottak: — Fel kéne akasztani az ilyen embert, aki igy bánik az állatokkal! — A rendőr érdeklődött, — hogy miért nem tud felállani a ló. A tömegből kisüvített egy hang: — Éhes! Hajnal óta fuvaroz vele ez az ember és nem ad neki enni! — A fuvaros nem is próbált tiltakozni. — — Az én lovam, azt csinálok vele, ami nekem tetszik, senkinek semmi köze hozzá, motyogta nehezen forgó nyelvvel. — Kiderült, hogy a szerencsétlen állat a fojtó melegben egésznap húzta a nehéz kocsit és nem kapott sem enni, sem inni. A gazdája ugyan megállott minden csapszéknél. A rendőr felháborodott ennyi kegyetlenség hallattára: — Magával kéne igy bánni! — mondotta és már vette is elő a notesszét, hogy felirja az állatkínzó nevét. Az eljárás a dúrvalelkü ember ellen megindult.

— **Verekedés következtében megszünt két becsületsértési per.** Budapestről jelentik: Csilléry Kálmán dr. járásbirósági alelnök előszobájában verekedés volt. Hermann Miklós gazdatiszt, akinek becsületsértési pere van, Krausz Ferenc dr. ügyvéddel, a tárgyalás megkezdése előtt az előszobában összeveszett az ügyvéddel. Szószót követett, végül Krausz dr. sétabotjával Hermannra sujtott. Az egyik ütés Hermann fejét találta és a következő pillanatban a gazdatisztet ellepte a vér. Herrmann Miklóst a közeli mentőállomáson részesitették első segélyben. Amikor a becsületsértési per tárgyalására került a sor, kiderült hogy Krausz Ferenc dr. időközben eltávozott. A járásbiróság alelnöke erre megszüntette Herrmann Miklós becsületsértési perében az eljárást. Ekkor Herrmann ügyvédje is visszavonta a viszonvádat és a járásbiróság ebben az ügyben is megszüntető határozatot hozott.

— **A „mesterlövész" homlokon lőtte az eleven célpontot.** Az Essen melletti Oberhausen község búcsúján a kócevők és csepürágók között egy mesterlövész is különböző mutatványokkal szórakoztatta a közönséget. Leghatásosabb számnak a Tell-lövést tartogatta és egy Wiese nevü fiatalember vállalkozott is reá, hogy a célpontot, — egy apró gipsztáblát, — a fejére helyezzék. A nézők feszült várakozása közben az artista most fekvő helyzetben, Flaubert-puskával célbalőtt, a lövést azonban elhibázta és a gipsz-táblácska helyett homlokon találta a fiatalembert. A golyó Wiese fejébe furódott és a közönség rémületére a fiatalember eszméletlenül esett össze. Életveszélyes állapotban kórházba szállitották a Tell-lövés áldozatát, a „mesterlövészt" pedig letartóztatták.

— **Hétfőn minden újságárusnál a „Debreczeni Hétfői Ujságot" kérje. Ára 10 fillér.**

— **Kecskeméten új pályaudvar és postapalota épitését tervezik.** Kecskemétről jelentik: Kecskemét város tanácsa és a város vezetősége már régebben tervbe vette egy pályaudvar és postapalota megépitését. Most a nagy gyümölcsszezon főforgalma idején tünik ki főképpen, hogy mennyire szükséges volna az új pályaudvar megépitése, mivel a régi pályaudvar szüknek bizonyult a nagy forgalom lebonyolitására. Hasonló helyzetben áll a város a postaépülettel is, mely már évek óta nem képes kielégiteni Kecskemét igényeit. A városi tanács elhatározta, hogy a belügyminisztertől sürgősen a munkálatok megindításához hozzájárulást kér.

— **Százezer pengős pör az Unghváry örökösök ellen, az ügyvédi honorárriumért.** Az Unghváry-féle milliós hagyatéki perek egy újabb mellékhajtása foglalkoztatja most a budapesti királyi törvényszéket. A pert két budapesti ügyvéd, Wagner Károly dr. és Miskey Jugovich Andor dr. indították, 100.000 pengő ügyvédi honorárriumért, az Unghváry örökösök ellen. A két ügyvéd hosszú időn keresztül megahatalmazottja volt a kiskoru örökösöknek, akik utóbb a megbizást visszavonták, mire az ügyvédek pert indítottak. Tegnap folytatólagos tárgyalás volt ez ügyben. Az alperesek jogi képviselője azt vitatta, hogy a per időelőtti, mert a hagyaték körül folyó pereskedés jogerősen befejezve nincsen. Egyébbként is a kecskeméti törvényszékhez kérelmet intéztek az ügyvédi honorárium mgeállapitása cél jából. A felperesek válasza után a törvényszék kötelezte az alpereseket, — hogy nyolc napon belül bizonyitsák, hogy mikor kérték a törvényszéktől az ügyvédi honorárium megállapitását.

x A **Pénzintézetek Országos Biztositó Rt. debreceni vezérügynöksége,** irodahelyiségeit, folyó évi augusztus hó elsejétől kezdve Kossuth ucca 8. szám alól, Miklós ucca 4. szám alá, I. emelet helyezte át.

— **Forgalomba kerültek a Szent István bélyegek. Budapest, augusztus 1.** Ma kerültek forgalomba az új Szt. István bélyegek, amelyeket az idei Szent István heti ünnepségekkel kapcsolatban a m. kir. posta ez évben is forgalomba bocsájt. A rajzuk azonos a múlt évi bélyegek rajzaival, csak a színezésük más, amennyiben a 16 és 8 filléres lila és a 32 filléres sárgásbarna. A Szent István bélyegeket minden postahivatal árusitja, a rendes 8, 16 és 32 filléres bélyegek helyett, egészen augusztus hó 31-ig.

— **Szabadlábra helyeztek a csehek két magyart.** Kassáról jelentik: Hemerka Aladár volt budapesti joghallgatót feleségével együtt letartóztatta a kassai rendőrség, amikor szüleik látogatására a nyári szabadságra hazautaztak. A letartóztatás oka az volt, hogy Hemerka állitólag hosszabb ideig tagja volt a budapesti Verbőczy-egyesületnek. A letartóztatott fiú édesapja, Hemerka Ulrik székesegyházi karnagy 10.000 korona óvadékot ajánlott fel a fia szabadlábrahelyezéséért, azonban a kerületi biróság vádtanácsa a szabadlábrahelyezés iránti kérelmet elutasította. Felfolyamodás következtében tegnap foglalkozott a felsőbiróság vádtanácsa az üggyel és a kérésnek eleget téve, 10.000 korona kaució ellenében szabadlábra helyezte Hemerka Aladárt, aki ellen az eljárást tovább folytatták. Ugyancsak szabadlábra helyezték tegnap Bacsó Jánost, akit a rendtörvény alapján tartóztattak le azon a címen, hogy egy csehszlovák katona Magyarországba való dezertálását elősegitette. Bacsó János teljes alibit igazolt s igy beszüntették ellene az eljárást és szabadlábra helyezték.

— **A protestáns tábori püspök felgyógyult és ujból hivatalba lépett.** Soltész Elemér, a Nemzeti Hadsereg protestáns tábori püspöke, aki sulyos betegséggel hosszú időt töltött külföldön, most gyógyultan hazaérkezett és átvette a protestáns tábori püspökség ügyeinek vezetését. A kiváló egyházi férfiu felgyógyulása széles körökben keltett örömet.

x **Fiatal irók novellapályázatát** hirdeti a „Magyar Magazin" aug. 1-i, szenzációs uj száma. Az ország legnivósabb és legszebb folyóirata friss, ötletes és eredeti magazin-novellákat vár a fiatal magyar iróktól, akiknek szabad érvényesülési teret enged hasábjain. Három készpénzdij van s ezenkivül minden elfogadott novella honorárriumban részesül. A pályázat titkos, tehát mindenki protekció nélkül résztvehet benne. Részletes felvételek a „Magyar Magazin" legujabb számában, mely Farkas Imre, Fóthy János, Gács Demeter, Váró Andor stb. nagyszerü irásait, remek rajzokat, fényképeket és a magazin-ötletek egész sorozatát nyujtja. A „Magyar Magazin" az egyetlen nyugateurópai nivóju magyar képes folyóirat és nem téveszthető össze más lapokkal! Ára 1 pengő. Minden pályaudvaron és ujságárusnál kapható. Mutatványszámot dijtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u. 26 szám.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

SPORTHIREK

A DEAC revánsot vett a DUE-én

DEAC—DUE 7 : 3. félidő 1 : 0. Bíró : Speisegger, Budapest.

A bajnokság során, mint ismeretes, a DUE győzött 6:5 arányban. A kongresszusi dij kerületi döntőjében most ujra találkozott a két egyesület és a DEAC megérdemelt revánsot vett a DUE-én, amely most formáján alul játszott.

Az első gólt a DEAC éri el Szentkirályi révén az első félidő 5. percében. A második félidő elején Kepecs egyenlit. Most a DEAC fölénybe kerül és több gólt dob egymásután, amikor 6:1-re vezet, a DUE Kepecs révén szépit az eredményen.

A DEAC ujabb gólja után Kepecs beállítja a végeredményt. 7 : 3. A DEAC góljai közül Szentkirályi, aki a mezőny legjobb embere volt, hármat, Orosz 2, Fésüs 1 és Kösztner 1 gólt dobott. A DUE góljait a jól játszó Kepecs érte el. A játék alatt a DEAC volt fölényben. Speisegger korrektül, jól bíráskodott.

Kik képviselik a keleti kerületet Tatabányán

Vasárnap Tatabányán lesz a legjobb vidéki atléta ciméért a kerületi pontverseny, amelyen Kelet atlétái a következők lesznek :

Halász DEAC rud és 110 gát, *Hadházy* DEAC rud, *Kulcsár* DEAC rud, *Nagy* T. MOVE 400 és staféta, *Kösztner* DEAC 800 és staféta, *Bede* Szolnoki MÁV 400 és staféta, *Soós* DEAC gerely, *Galy* DEAC suly, diszkosz, gerely, *Rácz* DEAC gerely, *Istenics* Sz. MÁV 800 és 1500, *Tóth* SzMÁV 800 és gerely, *Szoboszlay* SzMÁV 100, magas és staféta, *Kurucz* Nyiregyháza távol- és magasugrás, *Létray* Nyiregyháza magas és távol, *Stolp* DGASE suly és diszkosz, *Páter* DEAC gerely és távol, *Németh* DVSC 5000, *B. Kiss* Püspökladány 5000, *Király* DEAC távol, *Motika* SzMÁV 5000, *Mona* Nyiregyháza 1500.

Az atlétákat Hadházy Dezső és dr Majzik vezeti. Szombaton délben 12 órakor indulnak Debrecenből. A keleti kerület atlétái a második, esetleg első helyen fognak végezni.

A MAGYAR ATHLETIKAI SZÖVETSÉG KELETI KERÜLETE

ma augusztus hó 2-án délután 7 órakor az Egyesült Ker. Nemzeti Liga tanácstermében intézőbizottsági ülést tart.

A KABAI MOVE SPORT EGYESÜLETE

f. hó 4-én délután 3 órakor I. B. Szoboszlói HSE-vel barátságos, f. hó 4-én délután 5 órakor Debreceni Vasutas SC-vel barátságos futballmérkőzést rendez.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Bethlen miniszterelnök válasza a Tiszántuli Gazdakamara táviratára

A fagykár segitést illetékes tényezőknél megsürgette a miniszterelnök.

Megirtuk, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, julius hó 28-án tartott igazgatóválasztmányi ülésében az elkeseredett tiszántúli fagykárosult gazdák azon aggodalmának adott határozott kifejezést, hogy az állami segitő-akció késedelme súlyos bajokat fog felidézni s enélkül lehetetlen a mezőgazdasági továbbtermelést biztositani. A kamara sürgető táviratokkal kereste fel a kormányelnököt és az illetékes minisztereket. Most jött meg e sürgetésre az első válasz : gróf Bethlen István miniszterelnök következő táviratot intézte a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához :

„Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnökségének, Debrecen. — Fagykár ügyében hozzám intézett táviratot megkaptam, illetékes tényezőknél intézkedéseket megsürgettem : gróf Bethlen István m. kir. miniszterelnök."

Hajdudorog határában kétszáz mázsa volt az egész aratás eredménye

Hajdumegye egyes helyein katasztrófális a helyzet.

A Tiszántulon most irták össze azokat a gazdákat, akik a fagykárosodás és a buzavetések teljes elpusztulása következtében állami vetőmagra tartanak igényt. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarához az elmult napon érkeztek be a hét vármegye helyzetét feltüntető adatok és jelentések, melyek szerint Békésvármegyében 24.336, Biharban 54.254, Hajduban 81.028 Debrecen határában 28.542 hold Szolnok vármegyében 49.700 hold Szatmárban 19.680 holdra kértek állami kedvezményes vetőmagot. Miután Szabolcsból még nem érkeztek be az adatok és innen legalább 100.000 holdas igénylésre lehet számitani, a Kamara megállapitotta, hogy **a Tiszántulon legalább is 3500 vagon vetőmagra volna szükség.**

A gazdák körében nagy érdeklődéssel várják, hogy az állam részéről mikor történik ezen a téren intézkedés. **Egyes helyeken ugyanis katasztrófálisan rossz volt a termés.** Hajdudorog községben például 200 mázsa volt az egész aratás eredménye. Hajduböszörménynek 200.000 mázsa vetőmagra lenne szüksége, de ebből még 1000 mázsa sincs biztositva.

Nagy mértékben fenyeget az a veszély is, hogy a vetőmag árát felhajtják.

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai : Buza tiszavidéki 77 kg-os (ó) 23.85—24.05, 78-as 24.05—24.25, 79-es 24.25—24.50, 80-as 24.50—24.70, (uj) 77-es 24.45—24.65, 78-as 24.65—24.85, 79-es 24.90—25.10, 80-as 25.05—25.15, felsőtiszai (ó) 77-es 23.30—23.50, 78-as 23.50—23.70, 79-es 23.70—23.85, 80-as 23.85—24.05, (uj) 77-es 24.05—24.25, 78-as 24.25—24.45, 79-es 24.45—24.65, 80-as 24.65—24.95, fejérmegyei, bácskai, dunántuli és pestvidéki (ó) 77-es 23.05—23.35, 78-as 23.35—23.55, 79-es 23.55—23.75, 80-as 23.75—23.85, (uj) 77-es 23.70—23.90, 78-as 23.90—24.10, 79-es 24.10—24.30, 80-as 24.30—24.45.

Rozs pestvidéki uj 18.50—18.60, más 18.40—18.50, árpa Ia 19.50—20.00, közép 18.50—19.00, uj 18.25—18.75, zab Ia 18.75—19.25, közép 18.25—18.50, 17.75—18.00, tengeri 23.35—23.50, repce 45.00—46.00, korpa 13.25—13.50.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:

Buza októberre 25.18, 25.16, 25.20, 25.30, 25.38, 25.33, 25.19, 25.20, 25.27, zárlat 25.27—25.28, márciusra 27.36, 27.40, 27.44, 27.55, 27.45, 27.38, 27.54, 27.45, 27.48, zárlat 27.48—27.49.

Rozs októberre 20.05, 20.10, 20.15, 20.26, 20.32, 20.20, 20.16, 20.30, 20.25, zárlat 20.26—20.27, márciusra 22.22, 22.28, 22.20, 22.35, zárlat 22.37—22.38.

Tengeri májusra 20.22, 20.40, 20.45, 20.40, 20.36, 20.25, 20.42, zárlat 20.41—20.42.

Pesti állatvásárok.

A pesti *vágómarhavásárra* felhajtottak 562 darab vágómarhát. Árak : ökör legjobb minőségü 108—124, kivételesen 128—132, közepes 84—106, gyenge 56—82, bika legjobb 108—118, kivételesen 120—124, közepes 94—106, gyenge 84—92, tehén legjobb 100—112, kivételesen 114—116, közepes 72—98, gyenge 52—70, bivaly 69—80, növendékmarha 80—96, kicsontozni való marha 40—52. Élénk irányzat mellett az összes minőségek árai 4 fillérrel drágultak.

A *ferencvárosi sertésvásárra* felhajtottak 3950 darab sertést. Árak élősulyban, kilogrammonként : könnyü sertés 150—264, közepes 164—176, nehéz 178—182. Az irányzat vontatott.

Debreceni piacárak.

Zöldségárak: burgonya 10—12, paprika 1—2, tengeri 4—10, bab 20—30, hagyma 4—6, paradicsom 20—25, fokhagyma 80—100, spenót 40, fehérkáposzta 4—20, kelkáposzta 4—20, kalarábé 1—4, zöldség 4—6, retek 6—10, tök 5—20, borsó 40—50, torma 100—120, uborka 40—50 fillér száza, illetve kilója vagy csomója.

Gyümölcsárak : körte 50—80, barack 70—150, szilva 30—40, alma 20—25, ringlót 100 fillér kilója.

Baromfiárak : tojás 11—12 fillér, csirke 200—400, tyuk 600—800, kacsa 300—500 fillér párja.

Augusztus hó 4-én rendkivüli közgyülést tart az Ipartestület.

A debreceni Ipartestület 1929. évi augusztus hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor saját disztermében rendkivüli közgyülést tart.

Tárgysorozat : 1. A gazdasági helyzet nyomoruságai és munkaalkalmak teremtése. 2. A kamarai választások ügye. 3. Kisipari kölcsönügy. 4. A beigért adókedvezmények kisürgetése. 5. Állásfoglalás a törvényhatósági bizottsági tagválasztói névjegyzékből az iparos tömeges kihagyása tárgyában.

A rendkivüli közgyülésre Debrecen sz. kir. város iparosságát ezuton hivja meg és kéri pontos megjelenésüket a Debrecenben 1929. évi julius hó 27-én tartott rendkivüli előljárósági ülésből. *Varjassy Imre* ipartestületi elnök.

Szerkesztői üzenet

H. G. Bfonyád. Kérdezett irásaira megadtuk egyik legutóbbi számunkban a választ. Sajnos, egyik se vált most be. Szives üdvözletét viszonozzuk.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely : József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap : a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HÍRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7-89. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Goldberger Bembergselyem
Parisette, Crepe de schine, karton, rendkivül olcsó árban. — Fehér vásznat 70 fillértől, bel és külföldi ágynemü damaszt paplanlepedő, abrosz, törülköző, legolcsóbban kizárólag csak Guttmann vászon lerakatban vehet, Széchenyi ucca 19. bent az udvarban. 21-a

Állást kereső nők

Elmennék
gazdaasszonynak egyedül álló úriemberhez, vagy özvegy asszonyhoz, 37 éves vagyok, s egy kis kilencéves kisleányommal. Engel szabó úrnál, Piac ucca 38. szám. 321

Betöltendő állás nők részére

Szakácsnő
ki önállóan tud főzni, állást keres, augusztus elsejére. — Személyes megbeszélés délután 4 órától 7 óráig, Meszena ucca 21. szám. 1 ajtó. 307

Takarítónő
a délelőtti órákra kerestetik, Simonffy u. 50. szám. 329

Perfekt
gép- és gyorsirót, azonnal felvesz, Pécsi és Papp ügyvédek. 327

Egy
jól főző szakácsnő felvételik, Király ucca 5. étkezde. 328

Ápolónő
beteg mellé, azonnal felvételik, aki főzni tud jól, házvezetést is érti, Széchenyi út 31. szám. 331

Gyerek
mellé egy 13—14 éves leánykát azonnali belépésre keres, Wesselényi u. 3. 295

Bejárónőt
keresek azonnali belépésre, koszt s kvártély nélkül. Kiss, Kertész u. 6. szám. 334

Tötlő lányokat
felveszek, Simonffy u. 59. szám, szikvízgyár. 196

Kiszolgálónőt
felvételre keresek, jobb családból, IV. középosztályt végzett nők irásbeli ajánlata reggel 8 órától, délután 2 óráig jelentkezzenek Dégenfeld tér 11. alatt, Király fűszerkereskedésében. 314

Tanulóleány
kalapszalonba felvételik, Kardos Béláné, — Miklós ucca 4. szám, I. emelet. 1-a

Egy
bejárónő egésznapra felvétetik, Késes ucca 16 szám, vendéglő. 324

Bejárónő
férjes, felvétetik. Hatvan u. 6. sz., II. em., ajtó 22. 299

Állandó
könnyű kerti munkára fiatal fiú kerestetik, Simonyi út 13. 337

Gyakornok
kereskedelmi érettségivel, azonnali belépésre kerestetik, — Autóforgalmi, Hatvan ucca 53. szám. 3-a

Kifutót,
vagy tanulót, azonnalra keresek, Weisz Mihály, Csapó ucca 33. szám. 337

Betöltendő állás férfiak részére

Biztosítási
szakmában jártas urak és hölgyek felvétetnek. Kezdőket beoktatunk. Jelentkezés 9--11 óráig. „Turul" biztosító, Simonffy ucca 1. II. em. 241

Fűszerkereskedő-
segéd, tizenkétévi gyakorlattal raktárnoki irodaszolgai, vagy ehez hasonló minőségben, mielőbbi belépésre vidéken is állást keres. Bihari László, Bauer u 4 szám. sz.

Megbizható,
ügyes fiatal füszer és csemegés segéd állást keres, Csapó ucca 74. szám. Gagna Sándor. 306

Tanuló
jó házból való, felvétetik, Deutsch Albert és Fiai fűszerüzlete. 310

Tanulót
jó családból való fiút fizetéssel felvesz, Király fűszerkereskedése. 313

Fiatal
sütősegéd és egy fiú hetesnek sütődébe felvétetik, Mester ucca 16 szám, Tóth. 325

Ajánlat

Órajavitások
darabja két pengőtől, jótállással, ékszerek készítése, javitása, óraüzem, Csapó ucca 12. szám. Címre kérem ügyelni. Aranyat, s ezüstöt, brilliánsat legmagasabb napiárban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. 326

Fehérnemüt
olcsón vállalok himezni és gomblyukat, Pacsirta ucca 9. sz. 330

Uradalmi tej
reggelenként házhoz — szállítva, garantált fölözetlen. Csapó u. 19. 301

Hegedüs Béla
nyug. községi főjegyző az OFB. által engedélyezet ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Timár ucca 5. szám. Telefon 17-87. szám. 39-a

Motorkerékpárok
175 cm. Angol AKD. felülvezényelt, OHV. 4 ütemü, 300 cm. Angol AKD. felülvezényelt, 200 cm. Német Zundap 1929-es typus, 500 cm. Német, Diamant, oldal koesis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktáramban, Csapó ucca 38. sz. 17-a

Poloskát,
svábbogarat, hangyát, 2 órán belül kiirthat, szabadalmazott irtószerrel. Kapható Stern festéküzletben, Piac u. 10. szám. (Bikával szemben). Ugyanott magas fényü padlólakkok nagyon olcsón kapbatók. 1-a

Cséplési szén
kapható minden menynyiségben, — Gabányi széntelep, Csapó 28. — Tel. 4—49. 29a.

Ifj. Máthéi János
vízvezeték, csatornázás és központi fütés berendezési vállalata. Elvállal: vízvezeték, csatornázás, központi fütés, fürdő- és egészségügyi berendezések készítését és minden e szakmabeli javításokat. Kivánatra költségvetések és tervek készülnek. — Iroda és műhely Csapó ucca 24. szám, (bent az udvarban.) Telefon sz.: 3-21. 659

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi ucca 55 sz.

Tégla és cserép
legolcsóbb beszerzési helye, Első debreceni téglagyár, iroda, Royal épület. Tel. 59. 226 557 szám. 31-a

Ablakok
minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Sziv ucca 14 szám. 42

Zongorahangoló
Gärtner, Széchenyi u. 15. Kivánatra vidékre is megy. 309

Vásár áthelyezés
miatt olcsón beszerezhetők javított kisebb-nagyobb asztali és tornyos tüzhelyek, üstházak, hő álló zománcozott asztali tüzhelyek, vasbutorok, egyes és páros lemezágyak, szép fehér gyerek ágyak, összecsukós vaságyak, mosdók. Dobozi u. 5. lakatos, zsibvásártér. 256

Húsárak:
1 kg. I. rendü marhahús pengő 1.40, 1 kg. II rendü marhahús pengő 1.20. Kapható Guttman Sámuel, Csapó ucca 18, Csapó ucca 40. sz. 32-a

Nőidivat
szalonomat áthelyeztem, Csapó ucca 59. sz. kisposta udvar. Bardóc nőiszabó. 128

Gőz-
és villanyerőre berendezett közkedvelt gőzmosoda, kiváló szép gallérokat tisztít, magas zománcfénnyel 8 fillérért. Libandi, Péterfia 4. Keresztépület. 710

Tanulókat
a jövő iskolai évre, teljes ellátásra, tanári felügyelettel elvállalok. — Cím a kiadóban. xx

Latin
Timár u. 23. sz. xx javító vizsgára előkészít gimnáziumi tanár.

Felhalmozott
nyári kalapraktáramat minden elfogadható áron árusítom. Árak: 4—10 pengő között. „Anny" kalapszalon, — Csapó ucca 47. sz. 19-a

Tűzifa
és kőszenek, épitkezési anyagok, legolcsóbban beszerezhetők, Guttman Lajosnál, Debrecen, Ispotály ucca 19. szám. Telefon 14—34. 9-a

Kereslet

Pincehelyiséget
keresek, műhelynek, tágas, világos, száraz legyen. Ajánlatok a kiadóba, „1929". jeligére. 41-f

Vastartályt
10—20 hektoliterest — vennék. — Ajánlatokat Reichmann, Széchenyi ucca 22. kérek. 273

Tizezer
pengő privát kölcsönt keresek, első helyi betáblázásra, négyszeres ingatlan biztosítékkal, magas kamatot fizetek. Cím a kiadóban. 222

Társat keresek
3000 pengővel, bérszántási vállalathoz. — Pénzt biztosítom. Gépjeim megvannak. Cím a kiadóhivatalban. 228

Lakás kereslet

Különbejáratu
szobát keres fiatalember „20 pengőért" jeligére a kiadóba. 311

Kiadó lakás

Kiadó
egy szoba, konyha — aug. 15-től, Barna ucca 12. szám. 294

Egy
udvari szoba kiadó. — Darabos 17. 317

Két
uccai parkettes szoba irodának, rendelőnek, vagy gyermektelen házaspárnak azonnalra kiadó. Hatvan u. 37., balra. 189

Háromszobás
modern lakás 100 P. havonta kiadó. Bornemissza ucca 12. 248

Háromszobás
udvari lakás azonnal — vagy tizenötödikére kiadó, Werbőczy ucca nyolc. 237

Kiadó
egy irodának is alkalmas nagyszoba és egy két szoba, konyhából álló földszinti lakás, — Piac ucca 40. sz. alatt. Megtekinthető a házmesternél, feltételekről felvilágositást nyújt dr. Gorove ügyvéd, Piac u. 81. szám. 260

Háromszobás
modern parkettes úrilakás, eljesjére kiadó, Csapó ucca 40-B). 31-a

Két szoba,
konyha, kamara és mellékhelyiségek, auguszt. 15-re kiadó, Ötmalom ucca 7. szám. 333

Három
kétszobás, komfortos lakás kiadó. — Nagyvárad ucca 18. sz. 1882

Háromszobás
modern lakást, fő ucca közelében keresek. — Ajánlatok novemberre, jeligére a kiadóba. 305

Egy szoba,
konyha, fáskamara — azonnal kiadó. Késes ucca 71. K

Kiadó
15-ére egy szoba, konyha, spájz gyermektelennek. Jókai 14. 300

Modern
szoba, konyha, spájz azonnal kiadó. Boldogfalva ucca 8. 293

Kiadó
lakások (iroda, műhely) központon (üres) Villalakás (melegvíz) Egyetemnél. Csapó u. 19. szám. 302

Kiadó
aug. 15-ére egy szoba, konyha, éléskamara és fáskamara, mosókonyha, villanyvilágitás. — István ut 31c. 318

Pinceszoba
lakásnak, műhelynek kiadó. Szent Anna u. 7. 319

Két
szép uccai Szoba, előszoba, konyha kiadó azonnal. Homok u. 118 298

Kiadó
Kossuth u. 48. sz. alatt egy 3 szobás udvari urilakás mellékhelyiségekkel. — Értekezni ugyanott. 45f.

Kiadó
augusztus hó elsejére, Hadházi út 36. szám alatt, egy nagy szoba, konyha, kamara, villany bevezetve, jószágtartás megengedve. x

Modern,
a legnagyobb komforttal 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, cselédszoba stb-ből álló lakás külön udvarral kiadó. Magoss György-tér 16., régi Simonyi út 10., a volt közkórházzal szemben. 7-f

Butorozott szoba

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó Széchenyi-kert, Erőss Lajos u. 6. 101

Különbejáratu
butorozott kétablakos uccai szoba előszobával azonnal kiadó. — Egymalom u. 4. szám.

Két
különbejáratu, uccai bútorozott szoba, 1—2 férfi részére is kiadó, villannyal, Gólya ucca 8. szám. 332

Különbejáratu
uccai bútorozott szoba, kapualatti bejárattal, kiadó, Bercsényi ucca 37. szám. 174

Csinosan
bútorozott tiszta szoba házaspár részére azonnal kiadó, esetleg — konyha használattal. Mester ucca 35. 323

Uccai
bútorozott szoba zongorával, kapu alatti bejárattal kiadó. Burgondia 4. 322

Üzlet, műhely, raktár

Raktárhelyiség
világos, műhelynek is alkalmas és egy nagy berospince kiadó, Király ucca 1. sz. Adorján. 261

Eladó
32 évig adómentes, — szép új házam, régi jó hírnevü fűszer- vegyes üzlet és korlátolt italmérés van benne, ötszobás lakással, szép gyümölcsös kerttel, — örök áron eladó. — A megvételhez 25 ezer pengő készpénz szükséges. — Biztos megélhetés és vagyonszerzésre, szorgalmas egyénnek, igen alkalmas. Csorny István, Hszoboszló, Horthy Miklós út 184. szám. 43-a

Egy
vendéglő kiadó. Cím a kiadóban. 308

Egy
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Ruy, Piac u. 77. szám, előszoba bejárat. oo

Közel
az állomáshoz, a város legforgalmasab részén tiz év óta fennálló, bevezetett pékséggel, s nagy vevőkörrel, sarok épület, elköltözés miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban. 223

Eladó ingóság

Eladó
keveset használt, négyfiókos, süllyesztős varrógép, Erzsébet ucca 14. szám. 144

Jégszekrény
50x95x80 cm méretben eladó. Homok u. 139. 316

Egy
jóhangu uj cimbalom eladó. Pacsirta u. 20. 315

Egylámpásos
rádió teljes felszereléssel eladó. Sinai Miklós u 576. 312

Kerékpár
eladó, Simonyi 5. sz. 44f.

Használt
bútorok eladók, — Bethlen ucca 20. szám alatt. 42-f

Eladó ház

Eladó
kétszobás ház, üveges veranda, jóvizü kút, 371 négyszögöl szőlővel, Diófa ucca 36. sz. 297

Eladó föld

Eladó
Halápon a vasuti állomástól 18 perc távolságra 50 katasztrális, prima tanyás föld. — előnyös fizetési feltételekkel. Értekezni lehet: Magoss György-tér 16., régi Simonyi út 10., a volt közkórházzal szemben. 12 f

Elepen
164 kat. hold tanyás birtok eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet: Kossuth ucca 48 szám alatt. 21-f

Házhelyek
180—200 négyszögöl nagyságban, vágóhidnál levő villamos megállótól két percnyire, 4 évi részletre eladók. — Jelentkezni lehet Hatvan ucca 37. szám. keresztépületben. 188

Házhelyek
villamoshoz 300 lépésnyire, nagyjövőjü helyen, gyümölcsfákkal betelepitve, kisebb, nagyobb parcellákban, — 1000 pengőtől 1400 pengőig, harminchat havi részletre eladók, 80 pengővel megvehető Bihari ucca 4. szám, vágóhid mögött. 12a.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF, a TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.